

Megmutatod nekem
az élet útját,
az örööm teljességét
színed előtt
és a gyönyörűséget
jobboldon mindörökké.

Zsolt 16,11

Újember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság
Mértékadó
LXXIX. évf. 6. • (3884.)
2023. február 5. • Ára 360 Ft

Fotó: Merényi Zita

Istenkeresés közösségen

Fehérváry János OSB a szerzetességről

Gyertyaszentelő Boldogasszonyság és a megszentelt élet ünnepe alkalmából a szerzetesi hivatásról beszélgettünk a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola rektorával, a budapesti Szent Szabina-kápolna és Bencés Tanulmányi Ház vezetőjével. Fehérváry János bencés szerzetes huszonöt ével ezelőtt tett örökfogadalmat.

– mindenkinnek van egyfajta képe a szerzetességről. Ön hogyan határozná meg, hogy mi a szerzetesség?

– Fontos számomra alapító atyák és mesterei, a sivatagi atyák szellemisége. Erre alapozva azt mondjam, a szerzetesség olyan férfiak és nők gyülekezete, aikik Isten kerestek, méghozzá közösségen. A szerzetesség lényegéhez tartozik a nőtlenség, illetve a hajdon életállapot, a vagyon egyéni birtoklásáról való lemondás és az engedelmesség gyakorlása. A legfontosabb számomra a szerzetességen az istenkeresés. Szent Benedek is a lelkére köti a monostorba jelentkezővel foglalkozó szerzetesnek, figyeljen arra, hogy a belépni szándékozó valóban Isten keresi-e.

– De hát milyen más szándékok vezérelhetik még azt, aki szerzetes szeretne lenni?

– Magam is nagyon fiatalon léptem be a rendbe, az érettségi után. Ha visszatekintek az akkor önmagamra, nem mondhatom, hogy csak a tiszta, elemi istenkeresés vezetett a közösségebe. Más motivumok is voltak az életemben, amik a monostorba üztek.

(Folytatás a 7. oldalon)

Prónai küldetéssel a médiában

Ridavics Pál, a Veszprém Televízió munkatársa kapta
a Szalézi Szent Ferenc-ösztöndíjat

Szalézi Szent Ferenc, az újságírók védőszentje ünnepén, január 24-én a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nevében Veres András püspök, a testület elnöke adta át a genfi püspökről elnevezett sajtóösztöndíjat Ridavics Pálnak, a Veszprém Televízió munkatársának a Központi Papnevelő Intézet dísztermében.

A Központi Papnevelő Intézetben (KPI) megtartott díjjátadón Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke mellett részt vett Udvardy György veszprémi érsek, az MKPK elnökhelyettese; Cserháti Ferenc, a külöldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott püspök; Varga Lajos váci segédpüspök; Tóth Tamás, az MKPK titkára; Martos Levente Balázs, a KPI rektora; Kuminetz Géza, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora, valamint Németh Gábor, az MKPK titkárságának irodavezetője.

(Folytatás a 3. oldalon)

Fal vagy híd?

Beszélgetés Benyik Györggyel
a Biblia nyelvezetéről
és a fordítás lehetőségeiről

A Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia idén több országos munkaprogramot is indít. Egyrészt megvizsgálják a Biblia magyar fordításainak nyelvezetét és annak eltérését a köznyelvtől. Ezenfelül szeretnék széles körben közzéteenni a Szentírás 222 imájának szövegét, arra kérve a fiatal és felnőtt oktatókat, hogy saját helyzetükre alkalmazva készítsenek ezekből parafrázist. A legjobb írásokat a média révén a szélesebb nyilvánosság előtt tárnak. A harmadik munkaprogram során felmérést készítenek a 12 és 20 év közötti fiatalok körében a Biblia legnehezebb fogalmainak megértéséről, előkészítve ezzel egy fiataloknak szánt előző Biblia (elsősorban Újszövetség) szövegének megalkotását. Ezeket a témaikat jártuk körül Benyik Györggyel, a Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia igazgatójával.

– Forgalják a hívek a Bibliát?

– Valamikor 2000 környékén végeztek a Vatikánban egy felmérést, mely szerint a katolikus hívek tíz százaléka hallgatja a

A hazaszeretet aldozatot követelhet

A Himnusz születésének 200. évfordulóját ünnepelték
Szatmárcseken

Ünnepi ökumenikus istentiszteletet tartottak január 22-én a szatmárcseki református templomban, majd megkoszorúzták Kölcsény Ferenc síremlékét. Az istentiszteletet igét hirdetett Palánki Ferenc, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke, Fekete Károly református püspök, és beszédet mondott Orbán Viktor miniszterelnök.

Január 22-én volt kétszáz éve, hogy Kölcsény Ferenc (1790–1838) Szatmárcseken lejegyezte a *Hymnus, a' Magyar nép zivataros századaiból* című versének utolsó sorait. 1899 óta ezen a napon ünnepeljük a magyar kultúra napját. Az ünnepi alkalmon áadták a Kölcsény-emlékplakettet és a Kölcsény Társaságért emlékérmet.

(Folytatás az 5. oldalon)

szentírási szövegeket, elsősorban a szentmiséken. Egyénileg azonban mindenkorral olvassa rendszeresen a Bibliát. Egyébként a protestáns egyházaknál sem sokkal jobb a helyzet.

– Értjük is, amit olvasunk?

(Folytatás a 9. oldalon)

ISSN 0133-1205

9 770133 120548

A jó döntés tartós békével, derűvel, hálával jár!

December 7-én a Szentatya folytatta a megkülböztetésről szóló katekézissorozatát. A döntések meghozása utáni jelen fontosságáról elmondott: oda kell figyelnünk rájuk, mert ezek erősítik meg vagy cáfolják döntéseink helyességét. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

A megkülböztetés folyamatában a meghozott döntést közvetlenül követő időszakra is oda kell figyelnünk, hogy észrevegyük a döntés helyességét megerősítő vagy azt cáfoló jeleket. Döntést kell hoznunk, megkülböztetést végzünk, mérlegeljük a mellette és ellene szóló éveket, tudatosítom az érzéseket, imádkozom..., aztán ez a folyamat véget ér, meghozom a döntést, és akkor jön az a rész, amikor figyelmesnek kell lennem, amikor látnom kell. Mert az életben vannak olyan döntések, amelyek nem jók, és vannak jelenek, amelyek cáfolják a döntést, de vannak olyan jelek is, amelyek a jó döntéseket megerősítik.

Láttuk, hogy az idő alapvető kritérium ahhoz, hogy felismerjük Isten hangját a sok más hang között. Egyedül ő az idő ura: az ő hangja eredetiségeinek ez az egyik ismertetőjegye, ez különbözteti meg az őt utánzóktól, akik az ő nevében beszélnek, de nem járnak sikkerrel. A jó szellem egyik jellemzője az, hogy olyan békét közvetít, amely az idő múlásával is megmarad. Ha elmélyült megkülböztetést végez, majd meghozod a döntést, és ez tartós békét ad neked, az jó jel, azt jelzi, hogy jó úton jársz. Ez a béké harmoniával, egységgel, odaadással, buzgággal jár.

Az elmélyülési folyamatból jobb emberként jössz ki, mint ahogy belementél. Például, ha úgy döntök, hogy fél órával több időt szentelek az imádságra, és aztán azt tapasztalom, hogy a nap többi részét jobban élelem meg, nyugodtabb vagyok, kevésbé szorongok, nagyobb gondolai és kedvvel végzem a munkám, sőt nemely nehéz emberrel való kapcsolatom is könnyebbé válik...: ezek mind fontos jelenek, melyek a meghozott döntés helyessége mellett szólnak. A lelke élet körkörös: egy-egy választás jósága életünk

minden területére jótékonyan hat. Mert ez Isten kreativitásában való részvétel.

Felismertetünk néhány fontos szempontot, amelyek alapján a döntést követő időt a döntés jóságának lehetséges megerősítéseként értelmezhetjük; mert a döntést követő idő megerősíti a döntés jóságát. Ezekkel a fontos szempontokkal bizonyos mértékig már találkoztunk e katekézisek során, de most további alkalmazásukra is kitérünk. Az első szempont az, hogy a döntést az Úr irántam tanúsított szeretetére és nagylelkűségére adott válasz lehetőségekkel jelenek tekintem-e.

A döntést nem felelemből, nem érzelmeli zsarolásból vagy kényszerből születik, hanem a kapott jóért érzett hálából, a kapott jó ugyanis arra készíteti a szívet, hogy az Úrral való kapcsolatot nagylelkű szeretettel élje meg.

Egy másik fontos elem az a tudat, hogy a helyünkön érezzük magunk-

fel, hogy megtalálta azt, amit keres, amikor a napja rendezettsébbé válik, amikor azt érzi, hogy a sokféle érdeklődési köre egyre jobban összhangba kerül, amikor megfelelő fontossági sorrendet tud felállítani, és minden könnnyedén tudja megélni, újult erővel és bátran néz szembe a felmerülő nehézségekkel. Ezek annak jelei, hogy jó döntést hoztál.

A megerősítés másik jele például az, hogy a már eldöntött dolgok tekintetében szabadok maradunk, kézszek vagyunk megkérőjelezni, sőt, ha helytelennek bizonyulnak, akkor lemondani róluk, keresve bennük az Úr lehetséges tanítását. Nem azért történik így, mintha ő meg akarna fosztani bennünket attól, ami kedves számunkra, hanem hogy szabadon, ragaszkodás nélkül éljük meg azt. Csak Isten tudja, mi jó igazán nekünk. Legyünk óvatosak, a birtoklasi vágy a jó ellenisége, megöli a szeretetet: a családon belüli erőszak számos esete – sajnos gyakran szól-

Ha felkínáljuk neki azt, ami érdekkünk szempontjából a legdrágább számunkra, az lehetővé teszi, hogy azt a lehető legjobb módon és igazságban éljük meg, mint ajándékot, befogadjuk a Bölcseggel ajándékát (vö. Sir 1,1-18). Olyan ez a félelem, hogy minden más felelmet elűz, mert ez őfelé irányul, aki mindenek Ura. Az ő színe előtt semmi sem nyugtalánthat bennünket. Ez Szent Pál megdöbbentő tapasztala, aki azt mondta: „Tudok nélkülözni, de tudok bőségbeni is élni. Mindig mindenhez hozzászoktam: ahhoz, hogy bővelkedjem és nélkülözsem. Mindenre van erőm Abban, aki megerősít engem” (Fil 4,12-13). Ilyen a szabad ember, aki áldja az Urat: akkor is, amikor jó dolgok jönnek, akkor is, amikor kevésbé jó dolgok jönnek: áldott legyen, és menjünk tovább!

Ennek felismerése alapvető fontosságú a jó döntéshez, és megnyugtat bennünket azokkal kapcsolatban, amik felett nem tudunk rendelkezni, és amiket nem tudunk ellenőrzésünk alatt tartani, ilyenek: az egészsgünk, a jövőnk, a szeretteink, a terveink.

Ami számít, az az, hogy bizalmunkat a világgyetem Urába helyezzük, aki mérhetetlenül szeret bennünket, és tudja, hogy vele együtt valami csodálatosat, valami örökkévalót építhetünk. Ezt a szentek élete mutatja a legszebb.

Mindig úgy haladjunk előre, hogy így próbálunk döntést hozni, imádkozva, és megérezve, mi zajlik a szívünkben, és szép lassan haladjunk előre! Csak bátran!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

kat az életben – nyugalom tölt el bennünket: „a helyemen vagyok” –, és egy nagyobb terv részének érezzük magunkat, amelyhez mi is szereznénk hozzájárulni. A Szent Péter téren van két, egyértelműen meghatározható pont – az ellipszis fókuszpontjai –, ahonnan Bernini oszlopai tökéletesen fedésben látszanak. Haszonlóképpen, az ember akkor ismeri

nak róluk a híradások – szinte mindenig a másik szeretetének birtoklására való igényből, az abszolút bizonyosság követeléséből ered, ami megöli a szabadságot, megfeszítő pokollá teszi az életet.

Csak szabadon tudunk szeretni, ezért teremtett az Úr szabadnak bennünket, szabadnak arra is, hogy nem mondunk neki.

amelyet ő adott nekünk, az ő ingyenes jóságának jeleként, tudva, hogy életünk – csakúgy, mint egész élet-történetünk – az ő jóságos kezében van. Ez az, amit a Biblia istenfélélemek nevez, vagyis Isten iránti tiszteletetnek – nem arról van szó, hogy Istenről felnünk kellene, nem! –, tiszteletről van szó, mely ellengedhetetlen feltétele annak, hogy

Válóczy Józseffel, az Esztergomi Hittudományi Főiskola teológiaitánárával a filozófusok és a transzcendens kapcsolatáról indítunk sorozatot, amelynek első, bevezető írását adjuk közre.

Gimnáziumi éveimből őrzöm, és gyakran felidézem nagybetűvel írott Egészet alkotnak.

A kortárs német teológus, Peter Knauer szerint gyakran leegyszerűsítően és félreérte beszélünk a hit „titkairól”: minden „úgysem lehet”, nem is próbáljuk megérteni őket. Szemléletes hasonlata azonban szembesít: olyan ez, mintha lezárt borítékban adnánk tovább valakinek egy fontos üzenetet azzal, hogy nem is érdemes kibontania a borítékot, mert úgysem fogna fel, ami benne írva van... Ezzel szemben a hit titoknak valójában csak azt kellene jelentenie, hogy egy tartalom nem olvasható ki egyszerűen a világból, nem vezethető le a pusztá emberi logika segítségével, hanem „hallásból ered”, az ember rászorul arra, hogy valaki mástól, valaki más által Istenről hallja – de ha Istent megszólította az embert, biztosak lehetünk abban, hogy azt szeretné, hogy megértsük, amit mondott nekünk.

A breton paraszta szó hite bizonyosan azért lehetett vonzó, mert neki a maga idejében sikerült a hívő tudását

meggyőzőbb és leglátványosabb jele, ha az adott tartalmat tetszsé és szükség szerinti alkalommal és formában újra tudjuk fogalmazni. Walter Kasper merész felvétése, hogy a hit igazságainak megértését azon mérhetjük le, sikerül-e úgy szavakba öntenni őket, hogy nem a filozófia a legalkalmassabb erre, amely deklaráltan az integrálást, a szintézist, a nagybetűvel írott Egész megtervezését és artikulálását tűzi célként maga elé. Túnhet úgy, hogy a filozófiához fordulni ellenjavallt, mert sokszor (felleselegesen) elvont, és mert a legbecsülesebb igazságkere-sés is szükségképpen (világ-nézetileg-kulturálisan) elfogult, így egyik-másik filozófus inkább ellensegének, mint sem szövetségesnek látszik. De módszertani alázatot tanulni és konkrét, tartalmi ins-

pirációt meríteni még a leginkább idegennek mutatkozótól is lehetséges, illő és tüdös. Hát hasznos, elmét és szívet megmozgató vallalkozás lehet a filozófiát, nemely kitűnötött filozófust ilyen érdeklődéssel, az integrálás elsajátításának szándékával kérdezni-vizsgálni.

A Krisztus utáni 5–6. század fordulójának filozófusa, Boethius élete utolsó két évét egy tömlöcben töltötte, itt írta A filozófia vigasztalása című könyvecskéjét. Persze magyarázatra szorulhat, hogy egy kereszten a halál árnyékában a filozófiával, és nem a Bibliával vagy a teológiával készül vigasztalóni, de Boethius filozófiája azért tud vigasztaló lenni, mert a hitre vezet és a hitet táplálja: a filozófia által iskolázott figyelem, a valóság egészére rálátás segítette hozzá őt a világ, az élet ellent-

„

Walter Kasper
merész felvétése,
hogyan a hit igazságainak
megértését azon
mérhetjük le, sikerül-e
úgy szavakba öntenünk
őket, hogy az Egyházon
kívül állók számára
se tűnjenekele
értelmezhetetlennek.
Mindez azt feltételezi,
hogy megtaláltuk a
helyük a világ(unk)
nagy puzzle-térképen

mondásos és fájdalmás részleteinek derűs elfogadásához. Ezért a vigasztalásért megéri barátkozni a filozófiával.

Hit és tudás

A filozófia vigasztalása

Prófétai küldetéssel a médiában

Ridavics Pál, a Veszprém Televízió munkatársa kapta a Szalézi Szent Ferenc-ösztöndíjat

(Folytatás az 1. oldalról)

A Szalézi Szent Ferenc-ösztöndíj átadását hagyományos módon szentmise előzte meg, amelyet Veres András püspök, az MKPK elnöke főcelebrálásával tartottak meg a KPI kápolnájában.

A mise elején a főpásztor elmondta: „Nagy örööm, hogy együtt ünnepelhetjük Szalézi Szent Ferencet mint példaképet is, ugyanakkor egymásért is imádkozhatunk. Az itt jelen lévő világi és egyházi médiában dolgozók ugyanazt a hitet, értékrendet képviselik, Isten igéjének terjedését szolgálják.”

A püspök emlékeztetett, hogy Ferenc pápa szándéka szerint a megtestesülés ünnepehez kapcsolódva valljuk és ünnepeljük, hogy Jézus Krisztus köztünk, velünk él a Szentírásban, a Szentírás által is. Az ő követői vagyunk, s erőt kérünk egymás és magunk számára is a munkához, hogy megismertessük másokkal is az Urat, hiszen Ő a világ megváltója, benne van reményünk.

A püspök homíliájában arról beszélt, hogy Szalézi Szent Ferenc tudatosan hirdette Isten igéjét, nemcsak az egyházi újságokban, hanem a világi sajtó segítségével is. Napjainkban már sok lehetőség van arra, hogy az Egyház megjelenjen a különféle médiafelületeken, kap is ezért kritikát, ahogyan annak idején Szalézi Szent Ferenc is kapott, de ez nem baj – mondta Veres András.

„Jézus, ha ma élné itt a földön, biztosan használná a

médiumokat” – állapította meg, majd rámutatott: a kereszteny újságírók azzal a lelkülettel, tudattal kell végeznie a munkáját, hogy a minden kereszteny emberben meglévő prófétai küldetésbenne hangsúlyosabb, erőteljesebb, hiszen a szavak segít-

tette hozzá a püspök. Az igazság keresése és hirdetése a feladatunk – folytatta. Ugyanakkor ne felejtjük, hogy Isten irgalmát is közvetítjük, aholgyan a próféták és az apostolok is tették!

Nem a másik bűnét állítjuk pellelengérre, hanem igyek-

ket, ezt tapasztaljuk az élet minden területén. A püspök azt kívánta a díjazottnak, hogy érezze minden az Úr közeliséget, maradjon hűséges a szolgálatban, hogy Isten békéje tölthesse be az életet.

Az újságírói hivatás megbecsülésének jelélül a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2001-től minden évben ösztöndíjjal támogatja a nem egyházi média egy-egy munkatársát a kereszteny értékrend szakmailag megálapozott és hiteles képviselének elősegítéséért.

2023-ban a Szalézi Szent Ferenc-ösztöndíjat Ridavics Pál kapta, aki több mint tíz éve dolgozik kommunikációs területen, a Veszprém Televízió elismert munkatársa.

Feladata nem korlátozódik Veszprém városára, ó az M1 hírcsatorna Veszprém vármelegyei tudósítója, de rendszereiben jelennek meg anyagai a köztelevízió M2, M5 közszolgálati csatornáin és a Duna Televízióban is. A Veszprém Televízióban híradásokat és közlelői magazinműsorokat szerkeszt, vezet.

Bekapcsolódott a Veszprém Televízió havonta jelentkező vállási műsorának készítésébe; a Katolikus Krónika már több mint húsz éve mutatja be a Veszprémi Főegyházmegye hiteleti és vallási munkáját. A minden hónap utolsó szombaton sugárzott műsor negyedrában számol be a főegyházmegye életéről, eseménye-

neiről, valamint a kereszteny ünnepekről.

Szintén a Veszprém Televízió műsorán szerepel a Keresztkérdezés – közlelői kérdések katolikus szemmel című vallási magazin is, amelynek az idei Szalézi-ösztöndíjas a szerkesztője és műsorvezetője.

Vendégeivel, akik a Veszprémi Főegyházmegye papjai vagy hitüket megvalló világiaiak, egy-egy aktuális közlelői vagy vallási kérdést tekintenek át.

Ridavics Pál cikkeket is ír, és a fotódokumentációban is részt vállal.

Munkásságát nem először ismerik el: 2019-ben Szabad Sajtó Díjat vehetett át Veszprém város információszolgáltatásában végzett kiemelkedő és minőségi munkájának elismeréseként.

A díjátadón a laudacióban elhangzott, hogy „az újságírók, a kommunikáció területén dolgozók feladata felgyorsult világunkban meg változott, kibővült. Ma már nemcsak az információk továbbítása a fontos, hiszen azokat egy okostelefonnal bárki azonnal elérheti, hanem az is, hogy az általuk közvetített információkat személyükkel és szakmai tudásukkal is hitelesítésük. Ridavics Pál munkásága megfelel a kritériumnak is, hiszen magas szintű, értékkel hordozó és hiteles tájékoztatást nyújt minden nap munkájáról.” Ezért döntött úgy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, hogy 2023-ban neki adományozza a Szalézi-ösztöndíjat.

A díjazott külön köszönetét fejezte ki az ösztöndíjra őt felterjesztő Udvardy György veszprémi érseknek, köszönte a bizalmat, s a támogatást a Veszprémi Főegyházmegye munkatársainak is, szakmai feletteseinek, kollégáinak, s külön a Veszprém Televízió felelős szerkesztőjének az emberi szakmai támogatásáért.

„Boldog Gizella városában kötelesség foglalkozni Isten üzenetének továbbadásával” – hangsúlyozta a díjazott.

Külön megköszönte családjának, szüleinek, hogy támogatják a munkájában, s végül, de nem utolsó sorban hálóját fejezte ki Istennek: „Övé a diabolus, nélküle nem is tudnám elvégezni ezt a munkát” – mondta a Szalézi-ösztöndíjas Ridavics Pál.

Az ünnepi alkalmon a Werner Leó Katolikus Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium Régizene Együttesének előadását hallhatták a jelenlévők.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

ségevel képes elgondolkodni másokat, Isten igéjét érthetőbb tenni, felerősíteni, „hangosabbá tenni”, az élet minden területén elhelyezni.

Ajándék, s egyben küldetéstehát, hogy az Üristentől képességet kapottak az újságírók arra, hogy a szavak által képessék hatékonyan közvetíteni a gondolatokat. A kereszteny médiamunkások nem pusztán a saját gondolataikat terjesztik, hanem életformáló erőként Isten Igéjét hirdetik.

Igaz, Isten igéjét sokan nem szívesen hallgatják, de a Megbízó üzenetét tovább kell adni. Annak a biztos tudatában tehetjük ezt, hogy Isten a megbízónk, s nem emberi igényeknek kell eleget tennünk –

szünk „helyre szeretni” őt, jó útra térieni, nem közönséges, hanem közösségeremtő módon. Nem Istenről való az a szó, amely a közösséget szétverni hivatott.

A szentmise után következett a Szalézi-ösztöndíj átadása a szeminárium dísztermében. Veres András köszöntőjében hangsúlyozta: Isten Igéjének felhangosítói áldozatos, lelkismeretes munkát végeznek a mai korban, de ennek az önfeláldozó életnek a vállalása örömtől jelent, erőt is ad. Isten előtt megállhatok, s így az emberek előtt is – ez a kereszteny örööm forrása – tette hozzá a püspök. Isten pedig nem marad adósunk: felülmúltatlan ajándékaival vár min-

nösen akkor, ha segítségre szorulnak. E feladatvállalás nyomán az Egyház szociális és gyermekvédelmi intézményeiben több tízezer ellátott-ról gondoskodik. Az MKPK fenntartásában működő Katolikus Szeretetszolgálat ebből a hálózatból mint módszertani központ emelkedik ki” – méltatta a stratégiai partnerségre lépő szeretetszolgálatot az MKPK titkára.

Vajda Norbert, a Katolikus Szeretetszolgálat főigazgatója elmondta: a szervezet működése hétfőn tizedes szakmai tapasztalatát tudja integrálni a szociális és gyermekvédelmi szakmai fejlesztést célzó együttműködésbe.

Reményt fejezte ki, hogy az együttműködés révén a szociális terület aktuális igényeire, kérdéseire a lehető legmegfelelőbb válaszokat tudják adni. Kiemelte annak fontosságát, hogy az állam és Egyház között eredményes, intenzív együttműködés alakuljon ki, mely lehetővé tudja tenni, hogy az Egyházban összegyűlt mondhatni több évszázadnyi tudás – a lelkei és közösségi többlet – a lehető legjobban hasznosuljon, és értékeinket méltó, 21. századi módon továbbörökíthessük.

Tóth Tibor, a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet főigazgatója felhívta a figyelmet a két szolgálat hosszú távú együttműködésére, melynek megpecsételése a

mai ünnepélyes aláírás. Az intézet célja, hogy szakmai tudásközpont legyen, ennek érdekében lép stratégiai együttműködésre országos szervezetekkel, katolikus részről is.

Elmondta, röviddel ezelőtt írtak alá megállapodást Egerben az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemmel, melynek keretében közösen gondoskodáspolitikai szakot indítanak a következő tanévben. Méltatta a katolikus szereplőkkel fennálló – főként a szociális módszertan, a vezetőképzés területén megvalósuló – együttműködéseket, és reményt fejezte ki, hogy a jövőben ez még intenzivébbé válik.

Fülöp Attila, a Belügyminiszterium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára arra mutatott rá, hogy a megállapodás a két szakmai szervezet között nehez, veszélyekkel teli időszakban született meg, amikor építően a bizonytalanság és kiszámíthatatlanság tesz még értékesebbé és szükségesebbé minden együttműködést.

Éppen az ilyen típusú együttműködések és feladatvállalások tudnak valódi rendszerváltást hozni – hangsúlyozta az államtitkár. Hozzájötte:

dással rendelkeznek, támogassa a segítségre szorulók szolgálatában.

Fülöp Attila megköszönte a Katolikus Egyház segítő hozzállását, a Katolikus Szeretetszolgálat tettek készségét. Kifejezte: a magyar állam

kötelezettsége, feladata, hogy „helyetbe hozza” ezeket a szereplőket, ezért szorgalmazza és támogatja, hogy aik szolgálatot vállalnak, azok ezt együttműködésben tehessék.

Elmondta, hogy az idei költségvetésben több mint 1300 milliárd forintot szánnak szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti kiadásokra, ami négyeszerese annak, mint ami 2010-ben rendelkezésre állt.

Az együttműködés megállapodásáról Csizmás Ágnes, a Területi Szakmatámgatási Rendszer (TSZR) módszertani munkatársa és Szlávik Bence, a Katolikus Szeretetszolgálat szakmai csoportvezetője elmondta: országosan tíz vármegyében működtek már konzorciumok, amikor 2022 decembereiben létrejött Pest és Nógrád vármegye közös konzorciuma a szakmai kapcsolódások megtérülésére, amely a szociális és gyermekjóléti alapellátás több mint ezer intézményét integrálja.

Hozzájötték, február 1-jén harmadik alkalommal találkoznak a Katolikus Szeretetszolgálat meghívására az ország minden részéből érkező szociális és gyermekvédelmi szakemberek tapasztalat- és információs cserére, hogy országosan is megosztott gyakorlatokat, tájékoztatókat dolgozzanak ki.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Slachta Margit szellemében

Megállapodás a Katolikus Szeretetszolgálat és a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet között

Együttműködési megállapodást írt alá a Katolikus Szerezettszolgálat és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet január 24-én az egyházi szervezet budapesti székhelyén. A megállapodásnak köszönhetően a két szakmai szervezetnek az evangélium és Slachta Margit szellemében folyó együttműködése kap megerősítést – mondta Tóth Tamás, az MKPK titkára a szakmatámgatási rendszer aláírásakor.

A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által meghirdetett pályázatokkal több megyében elindulhatott a szociális és gyermekjóléti szakmatámgatás speciális formája. 2022 decemberében a Katolikus Szeretetszolgálat Pest és Nógrád vármegye ellátási területével kapcsolódhatott a pályázati rendszerhez, és a XXII. János Otthon mint gesztor-szervezet tiz konzorciumi partnerrel létesített együttműködést.

A megállapodás ünnepélyes aláírásakor Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára arra hívta fel a figyelmet, hogy a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet névválasztásával – a centenáriumát ünneplő Szociális Testvérek Társasága alapítójának nevét vette fel – egy olyan ember előtt tiszteleg és egy olyan ember örökségevel vállal közösséget, aki aktívan elkötelezte magát a társadalmi kérdések iránt, s ezzel mindenüinket inspiráltni tud a szükséget szenvédkre, gyengékre, elesetekre való odafigyelésre.

„A Katolikus Egyház küldetésének tartja, hogy embertársai mellett minden élelhetylezetben, külö-

mai ünnepélyes aláírás. Az intézet célja, hogy szakmai tudásközpont legyen, ennek érdekében lép stratégiai együttműködésre országos szervezetekkel, katolikus részről is.

Elmondta, röviddel ezelőtt írtak alá megállapodást Egerben az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemmel, melynek keretében közösen gondoskodáspolitikai szakot indítanak a következő tanévben. Méltatta a katolikus szereplőkkel fennálló – főként a szociális módszertan, a vezetőképzés területén megvalósuló – együttműködéseket, és reményt fejezte ki, hogy a jövőben ez még intenzivébbé válik.

Fülöp Attila, a Belügyminiszterium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára arra mutatott rá, hogy a megállapodás a két szakmai szervezet között nehez, veszélyekkel teli időszakban született meg, amikor építően a bizonytalanság és kiszámíthatatlanság tesz még értékesebbé és szükségesebb minden együttműködést.

Éppen az ilyen típusú együttműködések és feladatvállalások tudnak valódi rendszerváltást hozni – hangsúlyozta az államtitkár. Hozzájötte:

Elmondta, hogy az idei költségvetésben több mint 1300 milliárd forintot szánnak szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti kiadásokra, ami négyeszerese annak, mint ami 2010-ben rendelkezésre állt.

A BIBLIA ÜZENETE

Sótlan világ

Mt 5,13–16

Nagyon össze kell fognunk nekünk, mai keresztenyeknek ahhoz, hogy megmaradhasunk! Amikor gyorsan változik a világ, nincs mindig elegendő idő arra, hogy felismerjük az újabb és újabb veszélyeket. Jobb elvonulni a világtól. Jobb távolságot venni a forgatagtól, és megvární, amíg lecsillapodik legalább a belső vihar. Elzárkózunk és bezárkózunk, hogy megmentük kincseinket a jobb időkre, hogy a világból ne vesszen ki az, ami értékes. Csakhogy amikor már bezárkóztunk, és elővesszük legnagyobb kincsünket, az evangéliumot, ezt olvassuk benne: „Ti vagyok a föld sója.” Só, amely mihielyst küldetéséhez ér, elvész: feloldódik, és eggyé lesz az étellet, amelynek ízt ad. A só nem fél az ételtől. Nem fél attól, hogy megszűnik szép fehérsege, kristályos szilárdsa. Odaadja önmagát azért, hogy íze legyen a világunknak. Nem veti meg a világot, hanem a részévé válik.

Íztelel ez a mai világunk. Sok minden belefőtt, de vala-

hogy nincs a kedvünkre. Kóstolhatjuk, de furcsa lett az íze. Lehet, hogy éppen rajtunk műlik, azon, hogy mi beleadjuk-e magunkat. Mi vagyunk a föld sója. Csak velünk együtt lesz valamivé.

Nehéz döntés elkezdeni szeretni ezt a világot. Megérdelem-e bennünket? Sokszor úgy érezhetjük, csak elpuskáljuk az éveinket, amikor ezeket a földi világossal vesződünk. Jobb volna egy védett várban, fent a hegységen. Ő teremtett minden ízöt és fényt, ahogyan a világot is, és mincket is ő teremtett. minden és mindenki az ő keze nyomát viseli: nemcsak a só, és nemcsak a hegyre épült város, hanem az ízöt kereső vagy éppen sötétebb burkolódzó világ is róla tesz tanúságot. Sóként mi kedvet adhatunk ehhez. Világosságként pedig megmutathatjuk, hogyan lát bennünket Isten: hogy lám, milyen szép is ez a teremtett világ, és benne minden alkotása.

Juhász-Laczik Albin OSB

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (110.)

Az Egyház igyekezik gondoskodni arról, hogy tagjai megszentelt környezetben éljenek. Ennek egyik kiváló példája az, hogy vízkereszt ünnepéhez kötődően a pap házszerelést végez a friss szenteltvízzel. Ámde a gondoskodás túlmutat ezen. Ugyanis az új lakóházak megszentelésére is van szertartása a Görögkatolikus Egyháznak. Ez nem kötődik a Szent Liturgiához, még a vízkereszt ünnepéhez sem: igény szerint bármikor végezhető. A szertartásban megjelenik – éneken, imádságban, evangéliumban – Zakeus. Egyházkunkban alakja meglehetősen ismert, hiszen a nagybőjtű készülve külön vasárnapot szentelnek neki.

A szerkönyv előírása szerint a házszerelésre fel kell készülni. A pap előtte vízszentelést végez, de hozhat is magával szenteltvizet és megszentelt olajat. A hívek által abrosszal letéritett asztalon helyezi el azokat, ahol két égő gyertyának és keresztnak kell lennie. A szoba falaira előzetesen négy kis kereszt rajzolandó. A szertartás folyamán ugyanis a pap nemcsak szenteltvízzel hinti meg a házat, hanem a falait szentelt olajjal is megkeni.

Mivel teljesen önálló szertartásról van szó, természetes, hogy az elején ott áll a „szokásos kezdetnek” nevezett imafüzér. Utána pedig itt is zsoldár következik. A 90. zsoldár szavaival imádkozunk a házért és a benne lakókért. Bizzalommal kezdjük: „aki a fölsegésekben lakik, a menny Istenének oltalmában marad”. Az Isten által megszentelt hajlék valódi oltalmat nyújt, így nem kell félni sem „a vadászok töréktől és a súlyos veszélytől”, sem „az éjjeli rémtől, nappal repülő nyíltől, a sötétkerékkel a déli gonosz támadásától”. A szertartásról van szó, természetes, hogy az elején ott áll a „szokásos kezdetnek” nevezett imafüzér. Utána pedig itt is zsoldár következik. A 90. zsoldár szavaival imádkozunk a házért és a benne lakókért. Bizzalommal kezdjük: „aki a fölsegésekben lakik, a menny Istenének oltalmában marad”. Az Isten által megszentelt hajlék valódi oltalmat nyújt, így nem kell félni sem „a vadászok töréktől és a súlyos veszélytől”, sem „az éjjeli rémtől, nappal repülő nyíltől, a sötétkerékkel a déli gonosz támadásától”.

Ivancsó István

FEBRUÁR 5., ÉVKÖZI 5. VASÁRNAP (Szent Ágota, Alíz, Ingrid) – Iz 58,7–10 (Ha segítesz a rászorulókon, akkor majd felragyog világosságod.) – 1Kor 2,1–5 (Jézus Krisztust, a megfeszítettet hirdetem nektek.) – Mt 5,13–16 (Ti vagyok a világ világossága.) – **Zsolozsma:** I. zsoldárhét – **Énekrend:** Ho 257 – ÉE 589, Ho 257 – ÉE 148, Ho 144 – ÉE 594, Ho 203 – ÉE 232.

FEBRUÁR 6., HÉTFŐ – Miki Szent Pál és társai, japán vértanúk emléknapja (Dorottya, Dóra, Réka) – Ter 1,1–19 – Mk 6,53–56.

FEBRUÁR 7., KEDD (Richárd, Tódor, Trisztán) – Ter 1,20–2,4a – Mk 7,1–13.

FEBRUÁR 8., SZERDA – Emiliáni Szent Jeromos vagy Bakhita Szent Jozefina szűz emléknapja (Aranka, Elfrida) – Ter 2,4b–9,15–17 – Mk 7,14–23.

FEBRUÁR 9., CSÜTÖRTÖK (Abigél, Apollónia, Alex) – Ter 2,18–25 – Mk 7,24–30.

FEBRUÁR 10., PÉNTEK – Szent Skolaszta szűz emléknapja (Elvira) – Ter 3,1–8 – Mk 7,31–37.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az ünneplés művészete 2.

A karácsonyi idő és a hamvazószerda közötti hetek több keresztyén közösséggel életében a bálon időszaka. Aki ilyenkor táncra perdül, megtapasztalja, hogy a tánc művészeti. Nem szabályok nélküli improvisáció, hanem tánc-tudást és érzéket kíván. Arra nevel, hogy felvegyük a zene ritmusát, alkalmazkodjunk a másik testéhez, mozdulataihoz, és ne lépjünk a lábára. Nem elég, ha mereven betartjuk a szabályokat, hanem fegyelmezett oldottsággal kell egymásra hangolódunk – hiszen azért táncolunk, mert jó együtt ünnepleni.

A liturgia nem tánc. A tánc során szerzett tapasztalataink mégis segítenek, hogy megértsük a liturgia művészét. Figyeljük csak meg, hogyan fogalmaz erről Ferenc pápa liturgikus levele!

A liturgia ünneplésének művészete nem a rubrikák mechanikus követése, és még kevésbé szabályoktól mentes egyénieskedés (*Desiderio desideravi*, 48). A liturgia ritus: ismernünk kell a lépései, és leginkább azt a dinamizmust, amelybe a gesztusok gyakorlása révén szeretne bevonni bennünket. Ennek megértése nélkül „az ünneplés könnyen a külsőségekkel

való (többé-kevésbé kifinomult) foglalatosságba vagy csak a rubrikákkal való (többé-kevésbé merev) törökésbe torkollik” (DD 49).

A liturgiának megvan a maga koreográfiája. „Nyilvánvaló, hogy ezt nem lehet rögtönözni. Ez egy művészeti Erőfeszítést” (DD 57), következetes alkalmazást és odaadást igényel. A liturgia szereplőire is igaz, hogy „az igazi művész nem birtokolja a művészettel, hanem inkább a művész szállja meg őt (...), hogy maga az ünneplés közvetítse felénk a művészettel” (DD 50).

Az imádság iránti érzék visszaszerzéséhez „a fegyelem révén vezet az út” (DD 50). Az egységesességetől figyelmes igazodás arra akar nevelni bennünket, „hogy személyiségeink hiteles egyediséget ne individualista magatartásban, hanem az egy testhez tartozás tudatában fedezzük fel” (DD 51). Higgyük el, olykor érdemes visszafigyelni a művészszínűnek, mások öröme figyelve mozognunk és imádkozunk ahhoz, hogy a Bárány menyegzőjén egy szívvel-lélekkel ünnepeljünk!

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Tarantói Szent Egidio Mária

Február 7.

Francesco Antonio Domenico Pasquale Pontillo néven született szegény, kézműves család gyermekeként. Kiskorától ministrált és tagja volt a plébániai rózsafüzér-társulatnak. Korán elhatározta, hogy pap szeretné lenni. Azonban nem tanulhatott, mert már gyermekként dolgoznia kellett, hogy családját támogassa. Egy boltban volt segéd – munkaadója úgy emlékezett rá, mint a munka közben végzett imádságával oratóriumával tette az üzlethelyiséget.

Tizenennyolc éves korában

meghalt

az édesapja,

így még

inkább

rá

hárult

a család-

fenntartás

feladata.

Még

ke-

ményebben

dolgozott,

és

amellett

hogy

támogatta

édesanyját,

fizetésének

egy

részét

pedig

más

szegény

családok

segítésére

fordította.

Édesanyja

nemokára

újra

férjhez

ment.

És bár

Frances-

co

tartott

attól

hogy

mosto-

haapja

lesz,

végül

épp

ó

volt

az

aki

lehetővé

tette

a fiatal-

ember

számára

hogy

egyhá-

zi

pályára

lépjen.

A

legenda szerint Frances-

co

egy

álmot

látott

amelyben

egy

pap

és

egy

szerzetes

test-

vér

jelent

meg

neki

és

utóbbi

szólította

hogy

csatlakozzék

höz.

Ezért

amikor

belépett

a

minorita

rendbe

bár

ez

volt

gyermekkori

álma

nem

pap-

nak

hanem

testvérnek

jelent-

Tanuljunk egymástól!

Magyar és szlovák egyházmegyei karitászok tapasztalatcseréje Vácon

Három szlovákiai egyházmegye – a nyitrai, a trencséni és a zsolnai – karitászszervezetének igazgatója január 26-án, Vácon találkozott Kovács Gáborral, a Váci Egyházmegyei karitász vezetőjével, hogy a lehetséges határmenti együttműködésről egyeztessenek és egymás jó gyakorlatait megismerjék.

Tavaly ősszel egy sárospataki háromoldalú – szlovák, ukrán, magyar – karitászvezetői találkozón merült fel először, hogy a Váci Egyházmegyevel határos szlovákiai egyházmegyék karitász szervezetei szívesen együttműködnének a magyarországi társ-szervezettel. A mostani váci találkozás az első ismerkedésre és a további közös tervek megfogalmazására adott lehetőséget. Ezen részt vett Juraj Barát, a nyitrai, Igor Strycek, a trencséni és Péter Bircák, a zsolnai egyházmegyei karitászok igazgatója. Jákóczy László, a pozsonyi karitász munkatársa kísérte el őket és volt segítségükre a fordításban. A Váci Egyházmegyei Karitász részéről Kovács Gábor igazgató és Simon Kázmér igazgatóhelyettes fogadta a vendégeket.

A szlovák egyházmegyei karitászok működésében a hangsúly az intézményfenntartáson és a szociális ellátás biztosításán van, ez jelentősen eltér a magyarországi gyakorlattól. Ezt a munkát nagyon jó szakmai színvonalon – hágigondozást, idősekkertet, hospicellátást is biztosítva – végzik, mély hittel és közösségi szemlélettel. A magyarországi karitász fő jellemzője az önkéntesség.

A szlovák kollégákat nagyon érdekelte az, hogy az egyház kere-téin belül hogyan lehet a szeretet-szolgálatot önkéntes hálózaton keresztül működtetni, és ezt az önkéntes tevékenységet hogyan le-

het plébániai és egyházmegyei irányítással támogatni.

A találkozón áttekintették, hogy a Váci Egyházmegyeben ho-

tízezer fős településen végzett innovatív munkájukat mutatta be a vendégeknek. Mindkét csoport ugyanazon értékek és alapelvek mentén dolgozik, de más technikával gyűjtik az adományokat és másként sietnek a rászorulók segítségére.

Kovács Gábor igazgató elmondta, hogy a megbeszélés végén két

gyan alakult az elmúlt három évtizedben az önkéntesség, hány csoport van, hogyan működik együtt az egyházmegyei központ a plébániákkal, milyen programokat bonyolítanak le, melyek ezeknek a sajátosságai. Két nagyon eltérő profilú karitászcsoporthoz tudott be-mutatkozni: a Nógrád megyei kis-településen, Karancságban működő helyi szervezet, a Bárka karitászvezetője Oláh Borbála egy új, ifjú generáció megjelenéséről beszélt, akik a táborokat, közösségi programokat szervezik. Őt követte Juhász Bence, a csömöri Szent Rita Karitász vezetője, aki a budapesti agglomerációban található

fő irány rajzolódott ki a további együttműködésre. Lelke közösségi programokat fognak szervezni, amiben sokat tudnak tanulni a szlovákiai partnerektől. Vannak közös ünnepeik is, amelyeket együtt készíthetnek majd elő: ilyen például a szlovák búcsú Mátraverebély-Szentkúton, amely általában egybeesik a Váci Egyházmegyei Karitász önkénteseinek zarándoklatával. A közeljövőben fókuszon azonban elsősorban az önkéntesség fejlesztése lesz. A következő találkozót az egyik szlovák egyházmegyei központban tervezik.

Forrás és fotó:
Váci Egyházmegye

A közömbösség ellen

**Diákok képeiből nyílt kiállítás Mosonmagyaróváron
a Holokauszt Nemzetközi Emléknapján**

A művészeti az elmondhatatlan tolmácsa című kiállítás január 27-én, a Holokauszt Nemzetközi Emléknapján nyílt meg a mosonmagyaróvári várban. Az eseményen jelen volt Nagy István, a térség országgyűlési képviselője, a Zachor Alapítvány képviselője, Vida Nárcisz és Zsódi Viktor, a mosonmagyaróvári Piarista Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda igazgatója.

„Tegyünk meg minden, hogy a megismerés által jobbak legyünk és jobbá tegyük a körülöttünk lévő világot!“ – hangsúlyozta Nagy István miniszter a kiállítás megnyitóján. A térség országgyűlési képviselője kifejtette, hogy nemzeti ügy emlékezni és emlékeztetni. Fontos megtalálni az emlékezésnek azokat a formáit is, amelyeken keresztül egyenesen szívbe jut az üzenet: soha többé! Nem szabad, hogy kiürsedjenek a meglemezések. Ez a nem minden nap kiállítás új és modern módon igyekszik elérni a fiatalok szívét és elméjét. Arra bátorít, hogy meghalljuk a túlélők üzenetét. A mi felelősségeink, hogy átadjuk ezeket a tanúságítételeket – emlékeztetett a miniszter. Örizzük meg ezeket a személyes történeteket együtt,

által”. Kiemelte, hogy ezek a fontos szavak a ma embere számára is aktuálisak. Ez az emléknap megállásra szólít fel minket. Emlékeznünk kell, hogy ne legyünk közömbösek – emlékeztetett a piarista igazgató. Ferenc pápa arra hívja az emberiséget, hogy minden eszközzel szálljunk szembe az ember műtésségét fenyegető veszélyvel, mint amilyen a rasszizmus, az idegengyűlölet és az antiszemizmus. Az igazságot nem szabad elleplezni vagy manipulálni. Ez a kiállítás az emlékezés eszköze. A diákokat és minden látogatót arra kell, hogy figyelmeztesse, nem lehetünk közömbösek! – mondta Zsódi Viktor.

Forrás és fotó: piarista.hu

A hazaszeretet áldozatot követelhet

A Himnusz születésének 200. évfordulóját ünnepelték Szatmárcsekén

(Folytatás az 1. oldalról)

A szertartáson részt vett Orbán Viktor és felesége, Lévai Anikó; Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, valamint más közjogi és egyházi méltóságok. „Miközben Kölcsény versét olvassuk vagy Erkel dallamát énekeljük, elfeledkezünk róluk, mert meglátunk és meg-

hozzárapadt ehhez a földhöz, mert ez az otthonunk. Hissük, hogy nem véletlenül születtünk ide. Feladatunk van:őrizni és továbbadni az elődeinktől örökölt kereszteny hitünket. Hatalmas felelősség ez! – figyelmeztetett, és hozzátekte: – Kívülről a liberális globalizmus, belülről az önző, elvezethajssoló, magáért élő életforma rombolja erkölcsi

értünk valami nálunk fontosabbat. Úgy érezzük, hogy a nekünk szánt üzenet valahonnan a múlt fenekeleten kútjából száll fel hozzáink. Mintha nemzedékek százaiknak a történelem előtti idők ködébe vesző, legelső, őseinkről kiinduló, minden eddig él magyart magába ölelő üzenete lenne, amely nemcsak nekünk szól, hanem minden ezután születő magyar szívét is célba veszi” – mondta beszédében Orbán Viktor.

A könyörgés imáját Fabiny Tamás, az Északi Evangéliikus Egyházkörlet püspöke; az egyetemes könyörgést Kocsis Fülöp, a Hajdúdorogi Főegyházmegye érsek-metropolitája; az apostoli köszöntést Szalay Kont esperes mondta. Az ökumenikus istentiszteletet közvetítette a Duna Televízió.

„Amikor Kölcseny megírta a Himnuszt, még nem sejtette, hogy az egész nemzet imáját írja meg” – mondta szentszérdében Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök. Pilinszkyt idézte, aki szerint „minden nagy mű a Szentírás parafrázisa”. Kölcseny áldást kér Istenről – áldást, ami Isten kegyelmének jelenléte. A Himnusz egy hívő ember Istenhez fordulása, fohásza, aki minden bűn, emberi gyarlóság és gyengeség ellenére szinte könyörögve kéri magyar népe számára a kedvet, a kegyet, a védelmet, a jót, a bőséget.

A mai ünnep elgondolkodtat ben-nünket azon, hogy mit jelent nekünk a haza – mondta a főpásztor. „Szeretjük, szeretnünk kell a hazánkat. Életünk

tartásunkat. Sok pénzt keresni kevés munkával, ügyeskedve, becsapva másokat, hasznoszt szerezni: erre mondják, hogy életrevaló. De vajon az ilyen ember öröök életre való?”

Kölcseny arra tanít, hogy a hazaszeretet, mint minden erény, áldozatot követelhet, mert a szeretethez mindig hozzátarozik az áldozat. Tudjuk-e mi is nagy lélekkel, nagylelkűen hordozni keresztünket, és kiállni az értékeink mellett? Elődeink, szüleink, nagyszüleink továbbadták nekünk hitüket. Mi vajon tudjuk-e továbbadni? – tette fel a kérdést. A kulcs az evangélium követésében, Isten szeretetében van – mondta Palánki Ferenc püspök. Nagyszülei pél-dáját említtette, aik merték odaadni az életüket a családnak, a gyerekeiknek, egymásnak, méricskélés nélkül, szere-

tetből. Ahogyan elődeink és Himnuszunk is tanítja: Istenbe, a hitükbe kapaszkodunk. „A szél kihívásaira a fa a gyökereivel válaszol” – írta Illyés Gyula. „Ragaszunkodunk tehát őseink kereszteny hitéhez, így szerethetjük igazán hazánkat. A Szentlélek erejéből legyünk hiteles tanúi a krisztusi szeretetnek, hogy felelmedjünk a bűn, a sötétség, az önzés mélységeiből, és mindenannyi örök életre valók legyünk!” – buzdított a debrecen-nyíregyházi megyéspüspök.

Forrás: Öröm-hír Sajtóiroda/
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye
Fotó: MTI

Pécsi Egyházmegye Áadták a Tüke Alapítvány díjait

Idén 20. alkalommal adták át január 21-én a Polgári Kör Pécs Egyesület által alapított Tüke Alapítvány díját. A Tüke-díj átadását a pécsi székesegyházban szentmisével ünnepelték, amelyet Felföldi László pécsi megyéspüspök celebrált. A díjakat Habsburg-Lothringen Eilika oldenburgi hercegnő, valamint Kerényi János, a Tüke Alapítvány elnöke adta át.

Az ünnepi szentmisén Felföldi László megyéspüspök prédkációjában külön mélítette az idén Ifjúsági Tüke-díjjal kitüntetett Gráber Kristófot, aki oktatónál, mesterétől elsajátította a kőműves szakma mesterséget, hogy kiváló munkája által gazdagodjon a közössége.

A szentmisét követően adták át a Tüke-díjat, melyet Pécs város szabad királyi rangra emelésének napjára emlékezve 2004 óta olyan személy kaphat, aki példamutató tevékenységevel jelentős mértékben hozzájárult a város fejlődéséhez. A díjátadón Habsburg-Lothringen Eilika oldenburgi hercegnő beszédében elmondta, kereszténység és a kereszt valódi szabadságot jelképez számunkra, ha hiszünk az egy igaz Istenben és tényleg hiszünk a szerezetben, ami csak a valóság emberi kapcsolatban létezik, virtuális módon nem.

A Tüke-díj alapításának 20. évfordulóján az Ifjúsági Tüke-díjat Gráber Kristóf kapta, aki a 2022. évi Szakma Sztár Fesztivál elnevezésű országos versenyen első helyezést ért el,

amellyel hozzájárult a kőműves szakma társadalmi elismertségének és vonzerejének növeléséhez, valamint a szakmatanulás népszerűsítéséhez.

2023 Tüke-díjas kitüntetette Kertész Attila karnagy, címzetes egyetemi docens, a Magyar Kodály Társaság elnöke lett pedagógusi és emberi tisztessége, a zene iránti alázata, valamint a kóruskultúra művelésében élethosszig tartó elkötelezettsége miatt.

Ötévente Tüke-emlékéremben részesít a kuratórium az arra érdemeseket. Az elismerést ezúttal tíz személy vehette át: Szentcsaládról nevezett Angéla nővér OCD; Bíró László nyugalmazott tabori püspök; Ferling József kommunikációs szakember; Figler Mária gasztronterológus professzor emerita; Garami József labdarúgó-mesteredző; Helyes Zsuzsanna kutatóorvos, egyetemi tanár, az MTA levelező tagja; Lovász Lázár kalapácsvérő, olimpiai bronzérmes atléta; Nagy Gábor honvéd orvos-ezredes, hadtörténész; Szilágyi Omer rendőr főtörzs-zászlós, a Pécsi Rendőrkaptánság Közrendvédelmi Osztályának szolgálatparancsnoka, valamint posztumusz tünteték ki néhai Nagy Sándort, aki Pécs város közművelődésének meghatározó alakja volt.

A civil szervezetek közül az elismerést 2023-ban a kuratórium két szervezetnek ítélte oda: a Pécsi Egyetemi Atlétikai Clubnak, megalakulása százéves évfordulójára emlékezve, illetve az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület százhuszonöt éves Mecseki Helyi Szervezetének a Selmebányai Akadémia szellimi örökségére épülő, hagyományápoló, közösségsfejlesztő munkájáért.

A Tüke-díj a pécsi Citrom utcai Tüke-díszkút kicsinyített eozinmásolata, Fürts György keramikus alkotása; az Ifjúsági Tüke-díj alkotója Krassói Száva keramikus. Mindkét díj a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. alkotása.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Új konfráterekkel bővült a pálos rend

A hagyomány szerint a pálos rendet megszervező Esztergom Boldog Özséb ünnepéhez kapcsolódóan, január 18-án rendezték meg Márianosztrán a hagyományos Boldog Özséb-napot. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Tamás József püspök, nyugalmazott gyulafelhérői segédpüspök volt. Az ünnepen két új taggal bővült a magyarországi konfráterek közössége, és áadták „A Rend Barátja” elismerést is.

A szentmisén koncelebáltak Bíró László és Beer Miklós püspökök, valamint a pálos atyák Puskás Antal tartományfőnök vezetésével, továbbá lelkipásztorok a Váci Egyházmegyéből és a Felvidékről. A szentbeszédet Bíró László püspök mondta. A szentmisén részt vettek a pálos rend konfráterei (tiszteletbeli tagjai) is, akik a szentmise végén közösen mondta el az imádságukat.

Örömteli eseménye volt az ünnepnek, hogy annak keretében két új konfráterrel bővült a magyarországi konfráterek közössége, két olyan személyel, akiket már évek óta lelkük rokonság fűz a pálos rendhez, és minden erőteljesen megnyilvánul a rend iránti elköteleződésükben és a rendért végzett, kiemelkedő jelentőségű és folyamatos munkájukban. A tartományfőnök felterjesztésére Arnold Chrapkowski pálos generális – a rendi tanács egyetértésével – a rend konfráterei közé fogadta Bíró László püspököt és Török Mátét, aki egyszerre fotós és zenész, de leginkább a Misztrál együttes tagjaként ismert.

A konfráteri cím a pálos rend legnagyobb elismerése, az ezzel kitüntetettek a rend tiszteletbeli tagjai. A konfráterek a legszorosabb lelkü kötelékkel kapcsolódnak a pálos rendhez, és részei mindenazon kegyelmeknek, melyeket a pálosok az évszázadok során imáikkal és engesztelesekkel kiesdekeltek. A konfráterekről minden megemlékezik a rend a napi közösségi imákban, ezzel is fenntartva a

csak a pálosokért sokat tevő férfiakat, hanem az őket támogató nőket is elismerje a tarto-mány, hiszen ahogy a pálos rend tagjai, úgy a konfráterek is csak férfiak lehetnek.

„A Rend Barátja” oklevélet Sudár Annamária előadóművész vehette át Puskás Antal tartományfőnöktől.

„A Rend Barátja” elismeréssel a pálos rend kinyilvánítja azt, hogy a díjazott hivatalosan is a rendhez nagyon közel álló személynek te-kinti; olyan jótevőnek, akitől a napi imákban minden megemlékezik.

Az ünnepi szentmisét Tamás József püspök áldására zárta.

Márianosztra a legrégebbi, ma is működő helye a pálosoknak Magyarországon; a kolostort még Nagy Lajos király alapította 1352-ben. Megfelelő történelmi háttérrel, egyúttal a közelmúltban felújított bazilikával méltó környezetet is biztosít minden évben e szép ün-nepehez.

Forrás és fotó: Magyar Pálos Rend

Hűen a gyökerekhez

Megnyitották a Szociális Testvérek Társasága centenáriumi évét Pannonhalmán

Szent Benedek lelkiségéhez és a bencés rendhez való kötődés jeleként az alapításának 100. évfordulóját ünnepelő Szociális Testvérek Társasága Pannonhalmán nyitotta meg centenáriumi évét. A január 22-i ünnepi szentmisét Hortobágyi T. Cirill főapát celebrált, amelyen a szociális testvérek a bencés szerzetesekkel együtt adtak hálát az elmúlt száz évért.

Az ünnepi szentmisén a Szociális Testvérek Társasága minden ága képviseltette magát. Egységüket a három jubileumi zászló fejezte ki, amellyel az előljárók bevonultak. A liturgia elején Kovári Magdolna általános előljáró közvetítette a Szentatyáta üzenetét, aki január 20-án fogadta a testvéreket Rómában. Ferenc pápa hangsúlyozta, hogy a Szociális Testvérek Társasága alapításának centenáriuma az Egyház számára is különleges alkalom. „Minden karizma ajándék az Egyháznak, ajándék Istenről a Szentlélek által. A Lélek ajándékai minden új életre kelnek, és minden időben és minden helyen megújulnak; újra felfedezik őket, ugyanakkor hűek maradnak gyökeréikhez” – idézte fel a Szentatyáta szavait az előljáró.

Homiliájában Hortobágyi T. Cirill főapát arra hívta fel a figyelmet, hogy a minket szerető Isten be akar

visszatekintő Szociális Testvérek Társasága titka is egy és ugyanaz: nem szűnt meg tanítvány maradni, nem szűnt meg Isten figyelni és embertársait szeretni, nem szűnt meg abba az »iskolába járni«, ahol Jézus a tanító! Hiszen a keresztenyé életet, a szerzetesélet lényegét: az Isten és az embertárs iránti szeretetet Tőle lehet megtanulni” – hangsúlyozta Hortobágyi T. Cirill.

Az egyetemes könyörgések után a felajánlású körmenetben a szociális testvérek a kenyér és a bor adományával együtt az oltárhoz vitték azokat a szimbólumokat, amelyek kifejezik hálájukat az évszázadnyi szolgálat ajándékaiért. Az általános előljáró a Társaságért és a mások életéért

önmagát feláldozó vártná, Salkaházi Boldog Sára testvérekre elkönyéjét vitte.

Nagy hálá van a szívünkben, hogy itt, Pannonhalmán kezdhetünk el jubileumi évrünk ünnepségsorozatát ezzel a szentmisével. Amint Ferenc pápa is utalt rá hozzáink intézett beszédeben, csak akkor tudunk megújulni a karizmánkban, ha hűek maradunk a gyökereinkhez, a

bencés lelkiség pedig – és konkrétan ez a hely is – fontos eleme a gyökereinknek” – hangsúlyozta Magdolna testvér. Hozzájette: komoly feladatot és kihívást kaptak, mert elődeik nyomdokaiban haladni annyit jelent, hogy azzal a bátorsággal állnak ki az igazság, az isteni Ige igazsága mellett, amilyennel ők is tettek. Ugyanakkor Isten szívével, az irgalmaságra, a Szentlélek iránti nyitottságra és az idők jelei iránti érzékenységre törekednek. Erősen kötődnek Szent Benedek lelkiségehez és a bencés rendhez, amely már az alapítás előtt is ott élte Slachta Margit szívében és víziójában, és amely mellett tudatosan döntött az alapító testvérekkel együtt. Szent Benedek Regulája ma is szilárd keretet biztosít a testvérek életének.

Forrás: Pannonhalmi Főapátság
Fotó: Krizsán Csaba

Istenkeresés közösségen

Fehérváry Jákó OSB a szerzetességről

„Borzasztóan esendő emberek vagyunk, és semmivel sem jobbak, mint a világi társaink”

(Folytatás az 1. oldalról)

Valószínűleg nem vagyok egyedül ezzel. A belépő fiatalt abban kell kísérni, hogy leásson a szándékai mélyére. Nem is elsősorban azért, hogy pszichológiai szempontból tisztába jöjjön magával (bár az sem baj, sőt kifejezetten kívánatos), hanem mert a motivumai gyökerénél meg kell találnia az Istenhez kapcsolódás fontosságát, ami miatt képes elvállalni egy ilyen életmódot. Szent Benedek a népvándorlás idején alapította meg a monostorát, az sem volt egyszerű korszak. mindenféle népek kopottak nála, gótok, itáliai nemesek, egyszerű parasztemberrek. Neki is ki kellett derítenie, hogy a jelentkező valóban Isten keresi-e.

- Az istenkeresés mellett a közösségi lét fontosságát is említtette.

- Remete Szent Antalnak van egy mondása, amely arról szól, hogy a felebarátunkon függ az életünk és a halálunk. Szent Benedek szerint pedig senki sem megy el tizennyolc évesen remetének, csak a közösségen való huzamos próbálat után bizonyulhat alkalmassnak arra, hogy egyedül is képes legyen küzdeni.

Bár óvatosan hasonlítom a bencés szerzetesi életet a házassághoz, a kezességhez, a közösségi tisztelettel, a bencések sajátos fogadalmaiban mégis van valami közös.

– Mi nem a hagyományos hármas fogadalmat tesszük le (engedelmesség, szegénység és szüzesség), hanem az engedelmességet, a szerzetesi életalakítást és a stabilitást vállaljuk. Ez utóbbi azt jelenti, hogy életünk végeig kitartunk egy közösségen, nem helyeznek el minket másik monostorba. Persze ez utóbbinak is megvan a maga szépsége, egyes rendekben nem is maradhat a szerzetes túl hosszan egy helyen. Nálunk ez nem így van. A kereszteny házasságban is ki kell tartani egymás mellett. Látom a laikus barátaim körében, hogy az egymás iránti elkötelezettsége-

sége életre szóló vállalása a legnagyobb kihívás. Nálunk ezt jelenti a közösség.

- Szerzetesként milyen élmények vannak az életre szóló elköteleződésről?

– Borzasztóan esendő emberek vagyunk, és semmivel sem jobbak, mint a világi társaink, sőt, bizonyos értelemben gyengébbek. A közösségek megélése nem egy eszmény, nem egy gyönyörű idea. A közösségen huzamosan el kell viselnem a másikat. Évtizedeken keresztül újra és újra el kell fogadnom, hogy ő a testvérem, nem tudom megváltoztatni, és ezt neki is el kell fogadnia velem kapcsolatban. Ugyanakkor ott vannak az ünnepi pillanatok is, amikor felfénylik, hogy a közösségen Isten működik. Sokszor átéltük ezt a felmelő élményt a közös ünnepekből, a küzdelmekben, vagy amikor egy küldetésben együttes fókusztárolunk egy célra. Ilyenkor néha hirtelen törtenik egyfajta átalakulás, transzfiguráció, amit csak Istennek tudunk tulajdonítani.

- Azt mondta, a szerzetes Istent kereli. Ez meglepő, hiszen azt gondolnám, a szerzetes megtalálta Istenet, és éppen ez a biztos istenélmény, elhívástatasztalat vezeti őt a rendi életformára. Hogyan jelentkezik valakiben a szerzetesi hivatás?

– Sokféle meghívástörténetet látok. Vannak egészen drámaiak, különlegesek, köztük akár villámcsapászerű szerelembe esések Isterrel. S aztán van a magamfajta ember, akinek az istenkeresés lassan bontakozó, életre szóló út. Számomra Isten nem úgy bizonyosság, hogy van egy egyszer és mindenkorra érvényes válasz a kérdésemre, amit ha előveszek, megnyugszom, és aztán meggyek tovább. Isten inkább úgy bizonyosság számomra, mint az ő, amely fölött borul, és meggyek alatta. Néha eltévedek vagy megpihenek,

máskor küzdök, de ő mindig ott van feletem. A hivatástörténetemben az örökfogadalom után voltak időszakok, amikor biztosnak éreztem magam a dolgomban, máskor pedig bizonytalannak, és erősebb volt benne a keresés. Sok emberrel előfordul ilyen hullámzás. Az örökfogadalom nem egy életbiztosítás, ahogy Ábrahámnak sem volt az, hogy nyolcvanéves korában kivonuljon Ur városából, és elinduljon a semmibe egy igéret nyomán. Mózesnek sem volt egy életbiztosítás, hogy a sivatagba vezette a népet, és Jézusnak sem volt az a küldetése, sőt!

Szita Bánk testvérrel együtt tettünk örökfogadalmat éppen huszonöt ével ezelőtt. A meghívónakra ezt az idézetet választottuk a Zsidóknak írt levélből: „Hűséges az, aki az igéretet tette” (Zsid 10,23). Ez a mondat Istenre vonatkozik. En az Isten hűsége tettem fogadalmat örökre. Az Isten kereső szerzetesnek érdemes felkészülnie arra, hogy az úton meglepetések várják. Célszerű készen állnia a szenvendésre, arra, hogy ezeken a tapasztalatokon keresztül Istennek újabb és újabb arcait ismerje meg, s újra meg újra elengedje azokat a bizonyosságokat, amelyekben már megkényelmesedett, és minden képes legyen bizalommal továbbbindulni.

- Miért lett szerzetes?

– Van erre egy konyhakész válaszom, amit egyébként a magamnak érzek: azt nem tudom megmondani, miért lettem szerzetes, csak azt tudom nagyjából, hogy most miért vagyok az. Harmincével ezelőtt léptem be a bencések közé. Ha viccelni akarok, azt szoktam mondani, hogy nővérem volt és az édesanyám, s négy nő között felnőni, az predesztinálja az embert a cölebsz életre.

Valójában minden úgy történt, hogy bencés gimnáziumba jártam, így 14 és 18 éves korom között kollégiumi környezetben éltem, szerzetesek körében. Megérintett a közös zsolaszma, amire 15 éves koromtól kezdtem rendszeresen járni, mert megszerettem az imádságnak ezt a formáját. Szerzetes tanáraimban, akiket hiteles embereknek tartottam, emberséget tapasztaltam meg. Sosem találkoztam Pannonhalmán egyházi mázzal, mindig egy Isten előtt lecsupasztított, nagyon szép emberséget láttam az ott élőkben. Kapcsolóni tudtam ehhez a magam kamasz küzdelmeivel, drámaian megélt hullámzsással. Gyögyítő hatásúak voltak számomra a szerzeteskkel folytatott beszélgetések. Nem estek kétsége a lelkemből feltörő tartalmak miatt, mindmáig hálás vagyok ezért. Tudtam kihez fordulni a gyötrő gondjaimmal, kérdéseimmel, és nem utasításokat vagy jótanácsokat kaptam, hanem értő és figyelmes meghallgatást. Megnyugtattak, hogy amikkal küzdök, normális dolgok.

- Mikor jelentkezett a rendbe?

– A közös ima és az emberség tapasztala annyira meghatározó volt számomra, hogy 17 éves koromban megszületett benne az érzés: érdekel a szerzetesség. Az osztályfőnököt olvasnivalókat adott ezzel kapcsolatosan. A benedeki szerzetességből megfogott a szigorúbb monasztikus vonal. Tizenhét éves koromban két hétre eljutottam Franciaországba, ottani bencésekhez. Érettségi után három hónapra újra kimentem Franciaországra, egy másik monostorba. Akkor azt hittem, hogy véglegesen. Remekek közössége volt, nagyon sokat kaptam tőlük. Mégis, az éppen leomló vasfüggöny mögül érkező fia-

tal magyarként akkora kultúrsokk ért, hogy negyedév után hazamenekültém. Ugyanakkor tudtam, hogy bencés akarok lenni, így Pannonhalmán kopogtattam.

- Hogyan teltek a növendékei?

– Elég sokan léptünk be akkoriban, kevés kivétellel mindenki 18 évesen, érettségi után. Majdnem húszan voltunk, de kevesen maradtunk meg. A csoportképeken úgy festünk, mint egy kisebb osztály. A pannonhalmi bencés közösség aztán arra az elhatározásra jutott, hogy 18 évesen senkit nem enged meg belépni a rendbe. A jelentkezők előbb valamilyen szakmát kell tanulnia vagy egyetemet végeznie, hogy legyen tapasztalata arról, milyen a kinti világban élni. Pattanásos, nagyszájú kamásokként néha nehezen hagytuk vezetni magunkat. Olyan küzdelmeket vívtunk, amilyeneket nem feltétlenül egy kolostor falai között kell megvívnia az embernek. Ha most valaki 18 évesen kopogtat, azt ajánljuk, kezdje el az egyetemet, jusson el a diplomáig, s közben járjon Pannonhalmára vagy a tanulmányi házba, hogy kikristályosodjon számára, mi az útja.

- A házasságban is vannak kriszisek, s vélhetőleg a szerzetesség sem mentes ezektől.

– Az egyik fontos próbatételünk a párkápcsolatról, a családalapításról való lemondás. Sokáig nem igazán volt szó erről a szerzetesközösségekben, ma már egyre nagyobb irodalma van a témaikon. Többször jelentkezhet emiatt válság a szerzetes élete folyamán. Komoly kihívás, amikor egy hamvas lelkű és fiatalos arcú szerzetes elmegy az egyetemre, ahol maga korabeli lányokkal van körülvevé. De az életközepi fázisban is felmerülhet a szerzetesben, hogy még nem késő váltani.

- Hogyan lehet megküzdeni ezzel?

– Számonra fontos volt, hogy kimondjam magamnak: van egy fenecketlen mélység az életemben, egy lyuk, amivel együtt kell élnem. Egy egzisztenciális hiány, amit senki sem tud betölteni. Azt szoktam mondani, ez egy Isten formájú őr az életemben. De túl könnyű válasz az, hogy Isten majd betölti. Isten ezt nem tölti be, mert ő nem egy asszony, nem egy intim, ölelő közelség. Olyan ez, mint egy állandó sebzettség, amiből mégis élet fakad, ami valamire képesít minket. Tudunk adni emiatt valamit, ami egyébként nem tudnánk. Biztos vagyok benne, hogy ebből a fenntartottságomból – amit én egy gyártalán nem tartok kellemesnek, kivánatosnak, bár néha praktikusnak ézem – mégis származik valami jó, ami nem nekem jó, hanem azoknak, akikhez küldetésem van. Úgy érem, mintha egy fonálon lógnék, de ezt a fonalat nem én képeztem: a Jóistenhez kapcsol, tőle jön.

- A szerzetes is nő vagy férfi. Hogyan lehet szerzetesként megélni a nemi identitást?

– Egy időben az itteni fiatalokkal a férfilét témájával foglalkoztunk Richard Rohr A férfi útja című könyve alapján. Előkerültük a férfi archetípusai, például a harcos, a varázsló, a bőlc vagy a költő. A varázsló pap fontos férfiszerepet tölt be, ő az, aki a felsőbb erőkkel kapcsolatot tart. Nagy felismerés volt számomra, hogy a férfimivoltomhoz hozzájárult az Isten előtti megállás, másokért is. A harcos megküzd a napi be-

vőrt, megvédi az ellenségtől a népet, az övéit. Ez is egy szerzetesi felelősség, hiszen egy osztályfőnöknek vagy prefektusnak is sokszor elő kell vennie a harcos énjét.

- Hogyan élik meg az engedelmeséset?

– Lényegesnek tartom, hogy az engedelmesést ne infantilizáló, robbantási, rabszolgává tevő kötelességekkel értelmezzük, hanem olyan összefüggésbe helyezzük, amelyben a másik embert a szabad felnőttlétre akarjuk segíteni. A szerzetes férfi nem gyerek, aki másról várja az utasítást, hogy mit csináljon, és nem rabszolgá, aki parancsokat hajt végre, hanem magabíró, felnőtt ember, aki tudja, hogy egy nála nagyobb összefüggés része, ahol az engedelmeség kikerülhetetlen erény. Engedelmeség nélkül még egy vállalat sem tud működni, de egy házasság sem. A férfi szerzetesközösségekben fontos, hogy olyan feladatokat kapjanak a szerzetesek, amelyek által megélhetik a felelősségvállalást.

- A szerzetes férfiak nagy része pap. Hogyan függ össze ez a két hivatás?

– Nálunk, bencéseknel nem szükséges a szerzetesi hivatás mellett a papság. A regulában is az áll, ha az apát úgy ítéli meg, hogy a közösségek szüksége van papra, akkor a püspökkel szenteltenessé. A szerzetesi hivatás Isten keresése közösségen, a papság pedig egy sajátos feladat az egyházi létféleben, szolgálat, ami kifejezetten a lelkeket gondozására irányul egy szentségi felszentelés erejében. A mi rendünkben akkor szentelnek valakit pappá, ha lelkipásztori feladatokat kell ellátnia valahol.

- Ön mikor lett pap?

– 1990-ben léptem be szerzetesnek, és 2009-ben szenteltek pappá, amikor Budapestre kerültém. A saját papszentelésemet úgy éltem meg, hogy az Egyház hív erre a szolgálatra, ahogyan már az ösegyházban kiálasztották a presbitereket. Amikor Rómában tanultam, az egyik tanárom arra biztatott, hogy legye pap, hiszen szerzetes testvérként doktoráltam teológiából. Azt mondta, a belső fejlődésem szempontjából fontos lenne, ha elindulnék az atyáság felé. Egy férfi számára lényeges az apaság megélése. Nem akarom összehasonlítani a lelkeket apaságot a valósával, hiszen nem ugyanazokat a terheket kell cipelni, mint egy valódi apának, de papként én is megélhetem a személyes felelősségvállalást emberekért. A papsággal új szín jelent meg az életemben.

- Van elegáns új hivatás?

– A férfiközösségeknek Magyarországon nincs okuk panaszra, bár tömeges jelentkezésről nyilván nem beszélhetünk. A női közösségeket nem ismerem annyira. Egy olasz szerzetes egyszer azt mondta, a széphalál is egyfajta hivatás. A szerzetes közösségek nem az örökkévalósághoz tartoznak. Ha valamelyik betölte a hivatását, és a Jóisten úgy gondolja, hogy ez így jó volt, az nem egy szegénységi bizonyítvány, hisz megtettük a feladatunkat. Nyilván nehéz és fájdalmas, ha a karizmánk már nem vonz embereket, de ez nemcsak a karizmáról szól, hanem a Szentlélekéről is. Ő visz oda embereket, ha visz.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Az erőforrást Istennél keressük!

Pécsi Rita neveléskutató Nagyváradon

A Nagyváradi Római Katolikus Egyház-megye Kateketikai Központja és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének Partiumi Oktatási és Módszertani Központja január 20-21-én hitoktatónak, pedagógusoknak tartott továbbképzést a nagyváradi püspöki palotában. A hétvégén Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató tartott előadást. Az eseményen Böcskei László megyéspüspök is részt vett.

Benedek Ramóna hitoktató, főszervező köszöntötte január 20-án, péntek délután a püspöki palota dísztermét megtöltő érdeklődőket, Demeter Emőke üdvözletét is közvetítve a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének Partiumi Oktatási és Módszertani Központja részéről. Mint mondta, a továbbképzésen az érdeklődők választ kapnak arra, hogyan tanítsanak-neveljenek úgy, hogy ne csupán ismereteket, hanem életet alakító tudást és tapasztalatot adjanak át.

A meghívott előadó az évről évre vendégként visszatérő Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató volt, aki édesanyaként, gyakorló pedagógusként és a szakterület elismert kutatójaként keresi a válaszokat a kérdésre. Előadás-sorozatát Kentenich József – a Schönstatt-mozgalom alapító atya – pedagógiai rendszerére épít, ami megelőzve korát olyan irányokat mutat, amelyeket a modern neveléstudomány vagy az agyutatás ma messzemenőn alátámaszt.

Köszöntőjében Böcskei László megyéspüspök hangsúlyozta: szükség van hasonló találkozásokra, és a püspöki palota egy közösségi találkozási pont. A főpásztor beszélt arról is, hogy ezekben a napokban több településen

imahét zajlik az egység kifejezéseként, azzal a közös céllal és feladatakkal, hogy közösen építse és szépítse az életünket, a környezetünket, gazdagítva azt. Ebben való törekvésünkben pedig az erőforrást Istennél keressük hitünk fényében, és ez a továbbképzés is ezt szolgálja.

Böcskei László püspök arra is felhívta a figyelmet, hogy az egyházmegye idei tematikus évének mottójára egy mondat a Szentírásból: „Minden szem rá-szegeződött” azaz Jézusra, azzal követően, hogy bement a názáreti zsinagóbába, felolvására jelentkezett, majd visszaadta a tekercset. „Mindenn szinten és irányban ez a kijelentés valósuljon meg, és akkor megérkezünk oda, ahol lennünk kell” – fogalmazott a nagyváradi megyéspüspök.

Uzsalyné Pécsi Rita Döntés vagy sodródás? Tömegember vagy önálló személyisége? címmel tartott előadásában arról beszélt, melyek a gyermeknevelés legnagyobb kihívásai a tömegtársadalomban.

Szombaton Olcsó eszmények búvkörében – A „giccs” az életünkben. A művészeti (zene-játék-mese) hatása a családban és gyermeknevelésben címmel házaspároknak tartott előadást, kiemelve, hogy a zene-játék-mese, az alkotás művészete nem ráadás: elengedhetetlennek kell lennie a gyermekek és felnőttek életében egyaránt. Merjünk igaziak lenni ebben a „mintha” világban, adjunk tovább igazi értékeket gyermekinknek, vigyük tovább az Istenől kapott mintát!

Forrás: romkat.ro
Fotó: Nagyváradi Egyházmegye Facebook-oldala

A legkisebbek neveléséért

Alapításának 30. évfordulóját ünnepelte a soproni Szent Orsolya Óvoda

Árpád-házi Szent Margit ünnepéhez kapcsolódva, január 20-án emlékeztek meg a soproni Szent Orsolya Óvoda alapításának harmindik évfordulójáról.

Az óvoda 2016-tól – fennsírtói döntés következtében – került a Szent Orsolya Iskola szervezeti keretébe.

Az ünnepségre meghívást kaptak az óvoda korábbi vezetői, pedagógusai, munkatársai, de jelenlétével megtisztelte az eseményt Farkas Ciprián Sopron Megyei Jogú Város polgármestere; Abdai Zsolt önkormányzati képviselő és Kovács András, a Szent Orsolya Iskola igazgatója is. A jelenlegi óvodások mellett a padokban foglaltak helyet az egykori – ma kisiskolás, gimnazista vagy felnőtt – óvodások is.

A szentmisét Kovács Gergő Vilmos püspöki biztos, iskolalelkész mutatta be Marics István plébániós jelenlétében.

Az ünnepség elején Locsmándi Zsófia, a Szent Orsolya Iskola bölcsődei és óvodai nevelésért felelős igazgatóhelyettes köszöntötte a megjelenteket, majd felidézte az óvoda történetét. Annak idején egy nagylelkű adományozó, Nagy László atya saját nyaralóját és kertjét ajánlotta fel egy katolikus óvoda létrehozására. Az Árpád-házi Szent Margit Óvoda 1992 szeptemberében nyitotta meg kapuit, ahol azóta is katolikus családok kisgyermekei nevelkednek. A hosszú

évek alatt a nyaralóból kialakított óvoda folyamatosan szépült és bővült, ám a régi épületet lassan kinőtte és már a műszaki előírásoknak sem felelt meg. Ezért Veres András győri megyéspüspök döntésének köszönhetően a régi helyére egy új óvoda épült, mely 2016-tól Szent Orsolya Óvoda-ként működött tovább, Árpád-házi Szent Margit védelme alatt. Bár a név megváltozott, a lényeg megmaradt: gyermeket nevelni a krisztusi értékek mentén.

Az eltekt harminc év alatt sok ember odaadó munkájának, kitartásának, hitének köszönhetően egyre több családnak tudták és tudják biztosítani a katolikus óvodai nevelést, mely az idei évtől a bölcsődei neveléssel is kiegészült. Így, az 1992-93-ban harmincket kisgyermek befogadására alkalmas óvoda ma már közel százötven család számára biztosít katolikus szellemű óvodai-bölcsődei nevelést.

A szentmisét követően Farkas Ciprián polgármester kö-

A test és a lélek orvosa

Átadták a Boldog Batthyány László-díjat Kőrmenden

Kovács Mónika, a zalaegerszegi Szent Rafael Kórház I. Belgyógyászat és Infektológia Osztályának osztályvezető főorvosa, valamint Szabó Imréne, a szombathelyi Markusovszky Egyetemi Oktatókórház szemészeti műtőtől asszisztente vehette át idén „A test és a lélek orvosa” – Boldog Batthyány-Strattmann László-díjat január 22-én, a szegények orvosa emléknapiján Kőrmenden.

A díjat 2018-ban alapította a Szombathelyi Egyházmegye azzal a céllal, hogy évről évre elismerje, megerősítse a hit és az orvos, egészségügyi hivatalos kapcsolatát. A gyógyításban dolgozók további megbecsülését jelzi, hogy a díjazott orvoson kívül egy egészségügyi dolgozó is elismerésben részesül.

Az elismerés névadójának emberi nagyságát, kimagasló orvosi tevékenységét méltatta Bebes István, Kőrmend polgármestere, kiemelve, hogy Batthyány-Strattmann László nemcsak orvosi hivatásában igyekezett a legtöbbet adni betegeinek, hanem a hiteletben is igyekezett mutatni. A

polgármester elmondta, Boldog Batthyány-Strattmann László gondolatai azt sugallják: az ember fontos; az embert meg kell becsülni, és biztosítani kell számára, hogy normális, szép körülmenyek között éljen. Kőrmend minden megtette, hogy méltón őrizze a szegények orvosának emlékét – tette hozzá a városvezető, majd idézte Batthyány-Strattmann László hitvallását: „Szeretem a hivatásom, a beteg megtanít Istenet egyre jobban szeretni, s Isten szeretem a betegen, s a beteg többet segít nekem, mint én neki!”

A polgármester után az egyik tavalyi díjazott, Wolf Terézia kőrmendi háziorvos üd-

vözölte a jelenlévőket. Mint mondta, az orvosokban, ápolókban, mentősökben, gondozókban minden újult erővel védődik fel a szenvédés kérdése. Batthyány-Strattmann Lászlót sem kerülték el az értelmetlen halálesetek, de hite átszegítette a nehézségeken. Wolf Terézia kitért rá: amikor a gyógyító tevékenység véget ér, akkor a reményadás, vigasztalás erejével kell helytállniuk az orvosoknak, ápolóknak szenvédő embertársaik mellett.

Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök és Bebes István polgármester adták át a díjat Kovács Mónika főorvosnak és Szabó Imréne műtőtől asszisztensnek.

Szentmisével zárt az ünnep az Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban. Szentbeszédében Fekete Szabolcs Benedek püspök idézte a boldog egyik levelét, amelyben Batthyány-Strattmann László azt írta az orvosoknak, ápolóknak: „Mielőtt bemennél a körterembe, a türelmetlenségedet hagy az ajtón kívül! A betegkel a legnagyobb együtterzéssel, részvétettel kell foglalkozni. A beteg ágya mellett legyen ott a csupa türem, jósgág, szelídsgág, együtterzés, a kímélet.” A szombathelyi segédpüspök a szentmise végén Kiss László plébánossal együtt Boldog Batthyány-Strattmann László közbenjárásáért imádkozott.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Önáradása bátorító példa

Szent Margit-búcsú Veszprémben

Tornavölgyi Krisztián esperes, plébános, érseki irodaiagazgató meghívására az idei búcsúi szentmisét január 22-én, vasárnap Udvardy György érsek mutatta be a veszprémi Árpád-házi Szent Margit-templomban.

Szentbeszédében a főpásztor úgy fogalmazott: Árpád-házi Szent Margit élet-feláldozásával, önmaga felajánlásával tudott küzdeni népiük békéjéért, nemzetünk egységeért, a családon belüli békéért.

Bátorító példa az ő személye, engesztelése, önáradása mindenki számára ma is. Bátorító, hogy nem vagyunk tehetetlenek, nem vagyunk eszközök nélkül, nem műlik el a reménység tőlünk, de ébernek kell lennünk, várakozónak, virrasztónak, az ünnepeket szívünkben kell őriznünk aholhoz, hogy tudjuk adni magunkat teljesen az isteni akaratnak, és életünk számára az isteni jövő kinyiljön.

Az engesztelés gondolatát állítja előnk a mai ünnepen Szent Margit személyén keresztül az Egyház – hangzott el Udvardy György érsek tanításában. – Az engesztelés gondolata Jézus Krisztusban válik teljessé: ő az engedelmes Fiú, aki úgy mutatja meg az Atya iránti szeretetét, hogy minden földaljár; nemcsak a kereszten, hanem az odavezető út minden pillanatában. Krisztus áldozata meghatározta, mit jelent engesztelni, békét teremteni, hogy Isten ki akar engesztelődni az emberrel, hogy a kegyelem rendjében bármelyikünk áldozata az egész község számára értéket jelent. A krisztusi engesztelés kegyelmi kapcsolatot jelent Istennel.

Mindennapi életünkben, a családi, a közösségi életben, a jövőért való küzdelemben az áldozatnak, a lemondásnak ereje van – hangsúlyozta a szónok. – Gondolhatunk az Egyházzat éró támadásokra, vagy éppen, mert gyengégek vagyunk, mert elgyengülünk a várakozásban, az Egyházon belüli feszültségszűtésre is.

Engesztelni a békéért, engesztelni az istenes életért, népünkért, nemzetünkért, a kereszteny kultúráért... De nem úgy tekintünk az engesztelésre mint végső eszközre, hogy nem tudunk már mit tenni, akkor tegyük ezt, hanem mint életünk szerves részére, mert Krisztus adott erre példát az önküriesítésben, az engedelmességen – emelte ki predikációjában a főpásztor, majd e szavakkal buzdította a jelen lévő híveket: „Kérjük Árpád-házi Szent Margit közbenjárását plébániához közzösségünkért, az itt ünnepelőkért, azokért a családtago-kért, akik most nem tudnak itt lenni, hogy Krisztushoz ragaszkodva örömmel tud-

junk majd belépni a menyegzőre, amire meg-hívott bennünket az Úr. minden szentmisse ezt a menyegzői ünnepeket adja számunkra. Itt vagyunk, mert engesztelni akarunk, mert éberek vagyunk, mert engesztelni akarunk, mert a teljes életet akarjuk magunkhoz venni az örömmel ünneplésében.”

A liturgia végén Udvardy György veszprémi érsek megáldotta a jelenlévőket a Szent Margit-ereklyével.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Fal vagy híd?

Beszélgetés Benyik Györggyel a Biblia nyelvezetéről és a fordítás lehetőségeiről

(Folytatás az 1. oldalról)

– Véleményem szerint a szentmisén sokkal nehezebb megérteni a szentírási szakaszokat, ha tono liturgico, azaz énekelve olvassák fel. Ilyenkor ugyanis háttérbe szorul a szöveg drámaisága, kevésbé domborodik ki, hogy ez egy élő szöveg. Ott, ahol a szentírási szakaszok felolvásását elmélkedés követi – mint a szerzeti gyakorlatban –, sokkal közelebb kerül a hallgató az üzenethez. A megértés segítését persze már az iskolában el kellene kezdeni, ám sajnos a mai hittankönyvek esetében is azt tapasztalhatjuk, hogy a futballról, a sztárok ról több szó esik bennük, mint a bibliai helyekről. Nem véletlen, hogy a szentírási szövegek társadalmi beágyazottsága meglepően gyenge. Bár igaz, hogy a klasszikus művekkel is hasonló a helyzet.

Pedig a *Biblia* mindig is meghatározó könyve volt az európai kultúrának. Nagy Károly, aki jól beszélt latinul és görögül, elrendelte, hogy a bencések fordításuk le nemzeti nyelvre a *Miatyánkot* és a *Hittállást*. Ezért találjuk meg e két szöveget oly sokszor a kódexekben. Az is igaz, hogy a megelőző évszázadokban a szentek vagy akár a híres emberek imádságai sokkal ismertebbek voltak, mint a bibliai imák. A Sík Sándor neve alatt megjelent, Radnóti Miklós által szerkesztett imakönyv is rendkívül népszerű volt a maga korában, többben forgatták, mint a *Szentírást*.

– Vajon a fordítások milyen kapcsolatban állnak a napjainkban beszélt nyelvvel?

– Az idei szegedi biblikus konferencián pont ezt a kérdést járjuk majd körül. A magyar szentírásfordítói hagyomány konzervatív. De még a modernizált nyelvű protestáns fordítások mögött is ott érezzük a Károli Gáspár nevéhez kötődő korábbi, régies szöveget. A katolikus Káldi György Biblia-fordítását is többször átdolgozták, többek között Tárkányi Béla, majd a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, ám ez a szöveg mégsem közelítette meg a mai, élő nyelvet, főleg nem azt, amit a fiatalok beszélnek. Azzal tisztában vagyok, hogy ez egy nagy kihívás, ám ha

nem próbálunk napjaink nyelvén fogalmazni, akkor nem teremtjük meg azt a nyelvi csatornát, melynek révén a bibliai üzenet átadható. Régén a magyar nyelvet formálták a különféle szentírásfordítások, ám ez ma már nem így van. Vagyis meg kell próbálni megfordítani a folyamatot, és a standard nyelvhez közelíteni a *Biblia* nyelvezetét.

– De ha az az elsődleges szempont, hogy minél inkább a mai nyelvezethez igazodjon egy fordítás, akkor nem fog elveszni az eredeti üzenet?

– Ez egy valós veszély. Ezért alkalmaznának a köznyelvet használó, református angol és német Bibliánál lábjegyzeteket, bár hagyományosan ezt nem szeretik.

Nem véletlenül lett a konferenciánk címe *A fordítástól a parafrázisig*. Neves művészek régén is, de napjainkban is minden próbálkoztak parafrázisával, ami azt jelenti, hogy az eredeti történet struktúrája megmarad, de a szituáció átalakul. A parafrázis talán ma szokatlannak tűnik, ám például Niketasz, a negyedik-ötödik század fordulóján élt egyházi író versbe foglalta az evangéliumokat, tőle származnak az evangéliisták állatszimbólumai. Sok himnuszról szentírási szöveget költött át. Vagyis itt az az esztétikai igény, hogy megdöbbentő és hatásos legyen a szöveg, erősebb, mint a szövetszínre törekvés. De a parafrázisnak magyarázó szerepe is van. Napjainkban rendkívül erős nyelvi fordulatot élünk meg Magyarországon, főleg a fiatalok körében. S ha egy fontos szöveget nem azon a nyelven adnak át nekik, mint amit beszélnek, akkor el fog veszni a lényeg. A nyelv, ahelyett hogy híd szerepet töltene be, falként fog állni az eredeti mondandó és a mai befogadó között.

– Ezek szerint ne tegyünk különbséget a szakrális és a profán nyelv között? Vagy másként fogalmazva: arra vegyük rá a fiatalokat, hogy értések meg a régi bibliai kifejezéseket, vagy inkább találjuk meg az adott fogalmak mai megfelelőjét?

– Erre a kérdésre csak a kutatás után lehet majd választ

adni. Arra is figyelnünk kell, hogy egyes bibliai kifejezéseknek van egyfajta köznyelvi értelme. Például a farizeus szónak is, amit a képmutató szinonimájaként szoktunk használni. De a zsinagóga sem pont azt jelenti ma, mint Jézus idejében. *A Gute Nachricht Bibel* (1968) köznyelvi bibliafordítás például közösségi háznak (Gemeinde Haus) fordítja. Az is igaz, hogy egyes kifejezésekre minden nehez volt megfelelő fogalmat találni. Ezért is szeretném, ha megvizsgálnánk, hogy egy mai bibliai szöveget hogyan ért meg egy középiskolás fiatal. Ebben segít majd a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Irodája. A másik irány, hogy minél szélesebb körben szeretnénk megismertetni a *Szentírást* található imákat, pont azért, hogy rávegyük a híveket a szöveg olvasására. Ezért arra is buzdítanánk szeretnénk a fiatalokat, hogy maguk is írjanak bibliai imádra parafrálist, melyeket késsőbb a média segítségével szeretnénk megosztani a nyilvánossággal.

Az idei szegedi biblikus konferencia harmadik szempontja szerint megvizsgálnánk a szakemberekkel, hogy mi volt a már elkészült angol, német és francia nyelvű köznyelvi Bibliák hatása. Csak ezután adhatunk választ arra a kérdésre, mi lehet a fordításnak és a parafrázisnak a szerepe abban, hogy a *Szentírást* közelebb vigyük az emberek szívéhez és értelméhez.

– Az archaikus nyelv és a köznyelv közötti eltérés azt is jelenti, hogy egy adott nyelvre minden újra le kell fordítani a *Bibliát*?

– Igen. Egy kor vallásosságát jellemzi, hogy ki tudja-e termelni azt a szakértő részét, amely ismeri a hagyományt, s emellett képes a régi szövegeket az éppen használatos nyelvre átültetni. A nyelv gyorsan változik, a harmónicas években fordított Káldi-féle Bibliát – bár jól mutatja, milyen volt az akkori nyelvhasználat – ma már elavultnak tartjuk.

– Milyen szerepük van napjainkban a szentírás-magyarázatoknak?

– A probléma szerintem itt abban áll, hogy Magyarországon vagy a prédikációkhoz használható értelmezésekkel találkozunk, vagy a kifejezetten szakembereknek szánt tudományos egzegézissel. A kettő között elhelyezkedő, magas színvonalú szentírás-magyarázatokból nagyon kevés van magyar nyelven. Szívesen indítanék egy dialógus-magyarázat-sorozatot, amelynek alapja esetleg a katolikus középiskolások által alakított – a középkori egyetemek disputához hasonló – vitakörök szerepe.

– Mennyire ismertek a *Szentírást* található imádságok?

– A legtöbbről nem is tudják a hívek, hogy létezik. A zsoltárok még esetleg ismerik, bár azokat is inkább a protestáns egyházakban. De legtöbbször ők sem az eredeti szöveget használják, hanem a Szenczi Molnár Albert általi fordításokat. Csakhogy ebben az esetben is valójában parafrázisokról, és nem szó szerinti fordításokról van szó. Már csak azért sem, mert Szenczi Molnár Albert nem az eredeti nyelvből fordított. Ugyanakkor ezek nagymértékben meghatározták a protestáns egyházi nyelvezet kialakulását.

– Mire mutatnak rá, miben jelentenek mintát ezek az imák?

– A bibliai imádságok minden azonos istenképet horodznak, és minden esetben közösségi jellegűek. A *Szentírás* azt is megmutatja, hogy a vívódó ember miként jut el addig a pontig, hogy Istenhez szóljon, tőle várjon útmutatást. A zsoltárok, imádságok szerepe akkor vált igazán fontossá, amikor a Kr. e. 6. században a választott népet elhurcolták Babilonba, és összemlítettek a kultusz. Babilonban tanulmányozni kezdték a *Szentírást*, s onnan visszatérve Ezdrás és Nehemiás tevékenységét követően arra juttatták, hogy az imák, a zsoltárok úgy kezelendők, mint egyfajta szóbeli Tóra. Amikor a keresztenység bevett vallás lett, és a tömegek beözöltek az Egyházba, a szerzetesek kivonultak a pusztába. Ók jól ismerték a *Bibliát*, erre épülő, a *Szentírás* szellemét megidéző bölcsességeik, imáik ma is fontosak. A keleti Egyházban azt az embert tarrották nagy teológusnak, aki tudott egy olyan imádságot, amelyet az egész közösség a magáénak érzett. Ha Európát – újra – krisztianizálni akarjuk, akkor vissza kell emelni az imádságot az egyéni és a közösségi vallásos élet középpontjába.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

– Vajon a fordítások milyen kapcsolatban állnak a napjainkban beszélt nyelvvel?

– Az idei szegedi biblikus konferencián pont ezt a kérdést járjuk majd körül. A magyar szentírásfordítói hagyomány konzervatív. De még a modernizált nyelvű protestáns fordítások mögött is ott érezzük a Károli Gáspár nevéhez kötődő korábbi, régies szöveget. A katolikus Káldi György Biblia-fordítását is többször átdolgozták, többek között Tárkányi Béla, majd a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, ám ez a szöveg mégsem közelítette meg a mai, élő nyelvet, főleg nem azt, amit a fiatalok beszélnek. Azzal tisztában vagyok, hogy ez egy nagy kihívás, ám ha

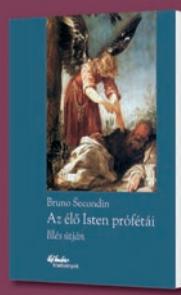
erre a kérdésre csak a kutatás után lehet majd választ

OLVASSUK EGYÜTT A SZENTÍRÁST!

Vásároljon bibliai témájú könyveinkből az *Új Ember* könyvesboltban!

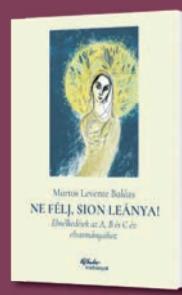
Donatella Scaiola
ÚTI
ZSOLTÁROS-
KÖNYV

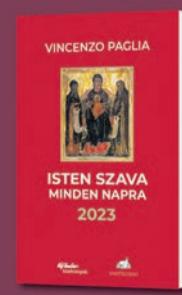
Bruno Seccordin
AZ ÉLŐ ISEN
PRÓFÉTÁI
Illés útján

Martos Levente
Balázs
SZELID FÉNY
Elmélkedések
az A, B, és C év
vasárnapi
evangéliumairól

Martos Levente
Balázs
NE FÉLJ,
SION LEÁNYA!
Elmélkedések
az A, B, és C év
olvasmányaihoz

Vincenzo Paglia
ISTEN SZAVA
MINDEN
NAPRA 2023

IMAÓRA

Kütvölgyi Szűz Mária-engeszelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelke megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as buszszal a végállomásig, a Rögözi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékot imádkoznak. minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitáscsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékot imádkoznak.

Elsőpénzeti missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmísek után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmít minden hónap első keddjén 17 órakor a budapestbelvárosi Nagyboldogasszonny-föplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmísek Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: február 6., hétfő; március 6., hétfő; április 5., szerda, május 6., szombat, június 6., kedd. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmíset 7 órakor előben közvetít a budapesti Városmajori Jézus Szíve-templomból a Magyar Katolikus Rádió, az egni bazilikából a Szent István Rádió.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): február 17-én 18 órától 19-én 13 óráig Ft. Szilágyi János igazgató atya lelkigyakorlata: „Életünk és az evangélium”. Március 1-jén 18 órától 4-én 13 óráig Kovács Cs. Albert atya lelkigyakorlata: „Az Isteni Irgalmaság”. Március 16-án 18 órától 19-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A gyógyító és szabadító Jézus”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidőt. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdöknek, valamint a mindenennapi veszteségeinkben való továbblépéshez szertenek segítséget nyújtani sorstárcsoportjaikban. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2023. február 15.; március 1., 22. (!); április 12., 26.; május 10., 24. Az együttételeket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

HÍVÁS RÓZSAFÜZÉR-IMÁRA

A budapesti Szent István-bazilikában Magyarország békéjéért imádkoznak február 4-én, szombaton 19 órától. minden kedves barátot, ismerőst és ismeretlen várak az immár hagyományos rózsafüzér-imbára nemcsak Magyarország, hanem a világ, különösen Ukrajna és Oroszország békéjéért. A tizedeket a Szociális Testvérek Társasága, valamint az Egyház és a társadalom különböző területeinek kápiiselői vezetik majd.

SZENT RITA-NAGYKILENCEDE

A budapesti Szent Rita-templomban (Budapest VIII., Kun utca 5.) lelkigyakorlat-sorozattal készülnek a szent május 22-ei ünnepére. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskorújának egy sebét, ezért tisztelettel 15 héten keresztül minden csütörtökön (nagycsütörtök kivételével) imádsággal fordulnak a lehetetlen ügyek közbénjárójához. A nagykilenced mottója: „Az Egyház mi vagyunk, minden-

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE
ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

április 12-16. | 5 nap | 129.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

április 27 - május 1. | 5 nap | 119.900 Ft/fő

TAVASZI SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT

április 28 - május 4. | 7 nap | 649.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE

május 4-6. | 3 nap | 89.900 Ft/fő

AACHENI BÚCSÚ 2023

ZARÁNDOKLAT NÉMETORSZÁGBA

június 11-17. | 7 nap | 419.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

június 20-24. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

július 5-10. | 6 nap | 379.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT MONTENEGRÓBA

július 13-19. | 7 nap | 279.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

augusztus 21-27. | 7 nap | 249.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

jan” (Ferenc pápa). A lelkigyakorlatot idén több atya vezeti: Kránicz Mihály tanszékvezető, teológiai tanár; Héray András FSO egyetemi lelkész; Szederkényi Károly esperes, plébános; Tóth Kálmán plébános. Az első alkalom: február 2. mindenkit szeretettel várnak. A szentmísek előben is követhetők, illetve visszanézhetők a www.szentiritatempalom.hu oldalon.

GYÉMÁNTMISE

Brückner Ákos Előd O.Cist. atya háláadó gyémántmiséje lesz Székesfehérváron február 5-én, vasárnap 12 órakor a Nagyboldogasszonny ciszterci templomban (Fő utca). Szeretettel hívják és várják a testvéreket a szentmíse utáni agapéra is a Ciszterci Szent István Gimnáziumba (Jókai u. 20.).

MEGEMLÉKEZŐ MISE

Dr. Khirer Vilmos plébános atya halálának 3. évfordulójára lesz Székesfehérváron február 5-én, vasárnap 12 órakor a Nagyboldogasszonny ciszterci templomban (Fő utca). Szeretettel hívják és várják a testvéreket a szentmíse utáni agapéra is a Ciszterci Szent István Gimnáziumba (Jókai u. 20.).

ELŐADÁS-SOROZAT

A Szent Margit-templom felszentelésének 90. évfordulójára alkalmából előadás-sorozatot tartanak a Szent Margit-templomban (Budapest XIII., Szent Margit tér 1.). Időpontok: 2023. február 2., március 2., április 20., május 4., június 1., szeptember 7., október 5., november 2., december 7. A felnötteknek szóló lelke estek központi témája: Parancsol szerepetből – A tízparancsolatról a 21. században. 18 órakor szentmíse két szín alatti áldozással, 19.30-tól szentségimádás orgonaiprovizációkkal. A szentmíset és a tanítást Monostori László esperes, plébániai kormányzó tartja. Bővebb információ: <https://margitiszthubs.hu/>

ELŐADÁS

Áldás vagy átok? A ferences szegénységi fogadalom mai dilemmái – „A Szó szimfóniája – kultúra, ferencesség, körkérdések” következő alkalmára a Pasaréti Közösségi Házban (Budapest II., Pasaréti út 102.) február 6-án, hétfőn 19 órától. Szegénység, hiány, nélkülözet. Nyomasztó fogalmak, ijesztő helyzetek. Assisi Szent Ferenc mégis Úrnőnek nevezte a szegénységet, és eljegyzést ünnepelt vele. Mi a titka? A belépés ingyenes, regisztrálni az alábbi linken lehet: <https://pasaretikozossegihaz.hu/programok>

HIVATÁSKERESŐ HETVÉGE

Hétvége a hivatásukat kereső 18–35 év közötti fiúknak és lányoknak Péliföldszentkereszen (Don Bosco Szaléziák) a Szalézi Ifjúsági Mozgalom szervezésében, február 24–26. között, péntekről vasárnapig. Jelentkezési határidő: február 19-én, vasárnap 11.30-ig. Nagy szeretettel hívják és várják a második lépésre azokat a fiatalokat, akik már megtegették az első lépést az októberi „Úton” hetvégén. De ugyanig várják azokat a 18 és 35 év közötti fiatalokat is, akik most először vennének részt a programon. Amit hozni kell: hálózsak, notesz, toll, tisztálkodási eszközök, az időjárásnak megfelelő öltözök. További információ kérhető: Kovács Sándor SDB, +36/20-320-4800, e-mail: kovacssandorsdb@gmail.com, <https://szalim.hu>

KÉPZÉS

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola mint Kelet-Magyarország egyetlen katolikus pedagógusképző felsőfokú intézménye lehetőséget biztosít a kétszakos osztatlan tanárképzésre. A hittanár szak mellé a jelentkezők így angol, etika, földrajz, magyar, mozgás- és médiaismeret, német és történelem szakokat választhatnak a Miskolci Egyetemen, valamint ének, magyar, történelem szakokat a Nyíregyházi Egyetemen. A felvételi vizsga pályalkalmassági és általános hittani ismeretek írásbeli és szóbeli vizsgájából áll. A felvételi szándékot a főiskola saját jelentkezési lapján is kérik jelezni. Az írásbeli vizsga helyett a felvételiző kerheti a hittanerétegű eredményének beszámítását. Is jelentkezési határideje: 2023. február 15. További információ: <https://szentatanaz.hu/>, vagy keresse a Tanulmányi Osztályt a +36 42/597-607, illetve a +36 42/597-600/250 mellék telefonszámon.

TANFOLYAM

A Magyar Képzőművészeti Egyetem ismét meghirdeti tanfolyamatát „Liturgia – Művészettörténet – Műtárgy...”, ami az egyháztörténetből kimagadt: ismeretterjesztő előadások szakrális témaiban, művészettörténeti megközelítésben” címmel. Az egy szemeszteren át tartó ismeretterjesztő előadás-sorozat célközönsége pedagógusok, egyházi személyek, papok, diákok és mindenki, aki érdeklődik a téma iránt. A tanfolyam helyszíne a Magyar Képzőművészeti Egyetem (Budapest VI., Andrássy út 69–71.). Ideje: első szemeszter (10 alkalom, egyenként másfél órában), szerdánként 18.15 és 19.45 óra között. A tanfolyam kezdete: 2023. február 15. További információ: <https://www.mke.hu/aktualis> A jelentkezési lapokat 2023. február 8-ig kell visszaküldeni a szakrális művészeti tanfolyam@mke.hu e-mail-címe.

IDÉZÉS

Az Esztergom-Budapesti Érseki Bíróság tisztelettel megidézi Watarai Kaori (született: Hiroshima (Japán), 1986. augusztus 18.) alperest, hogy a Yamamoto contra Watarai köteléki perben 2023. február 9-én, csütörtökön 10 órakor a Bíróság Székhelyén (Budapest I., Úri utca 62.) megijelenni szíveskedjék. – Dr. Frankó Tamás bírósági helynök, Bartók Katalin bírósági jegyző.

ALBÉRLET

PÉCSSEN, a Petőfi utcában, egyetemközeli kiadó egy 40 nm-s, egyszobás, összkomfortos lakás. Érdeklődni: 06/30-286-1425

ÁLLÁS

ONLINE MARKETING feladatakre, heti néhány órai megbízással, gyakorlatossal. Díjtanácsadás, kiszámlálás! Festmények, szövegek, bútork, ékszerök, porcelánok, szobrok. Varga István régiségszerkesztő, műgyűjtő, Rugexpert Kft. Weboldalunkon leinformálhat üzletkötés előtt: www.rugexpert.hu Üzletünk: Budapest XIII., Hegedűs Gyula utca 4. T.: 06/775-7804

szégeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrásffy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szombat 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

RÉGISÉGEK, műtárgyak és antik tártyákból álló hagyaték felvásárlása azonnali, fizetés készpénzben. Díjtanácsadás, kiszámlálás!

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

KIADÓ

ALACSONY REZSÍJÚ, világos lakás Budapest frekventált részén tulajdonostól kiadó. T.: 06/30-789-0768

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegesfestes-stainedglass.hu

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL

2023. október 21-24. (4 nap)

ZARÁNDOKLATVEZETŐ:
Kuzmányi István diakónus
a Magyar Kurír – Új Ember főszervezője

ZARÁNDOK-IDEGENVEZETŐ:
Koncz Attila

Magyar nyelv és irodalom, valamint történelem tantárgyból teljes gimnáziumi tankönyvsorrá bővült a Szent Imre-tankönyvcsalád, amelynek legújabb tagja a magyarnyelvtankönyv. Mitől katolikus ez az új kiadvány? Mi a magyar nyelv tanításának legfontosabb célja, és elérésében hogyan segítheti a tanárt a tankönyv? Valaczka Andrásral, a kiadvány főszerkesztőjével, a Patrona Hungariae Katolikus Iskolaközpont gimnáziumának igazgatójával beszélgettünk.

- A tavaly decembert könyvbemutatón elhangzottak alapján úgy gondolom, nem kizárt, hogy a sok által alábecsült nyelvtan a jövőben az egyik legnépszerűbb tantárgy lesz a katolikus iskolákban. Miben látja a magyar nyelv tanításának célját?

- A katolikus magyarnyelvtankönyv egyik újdonsága, hogy nemcsak a nyelvtant, hanem magát a magyar nyelvet, annak mélyebb és teljesebb birtokbavételét is tanítani akarja. Az új tankönyv sajátossága, hogy rengeteg feladatot ad a tanulóknak, és sokkal több alkalmat kínál a tevékenységkészre, a gondolkodásra, az együttműködésre. A matektanárok is üdvözölnek fogják ezt, hiszen naponta elmondják: a problémát nemegyszer az jelenti, hogy már a feladat szövegét sem érti meg a diákok, vagy legalábbis nem pontosan. Így a feladvány matematikai részéhez el sem jut. A nem megfelelő szövegértés sok más tantárgy esetében is hátráltatja a tanulókat az előrehaladásban.

- Hogyan került a nyelvtan tantárgy a katolikus tankönyvfejlesztők látókörébe?

- Amikor megnyílt az egyházi tankönyvfejlesztés lehetősége, az előző lépés a tantárgyak kiválasztása volt. A hittan, az erkölcsstan természetes módon adódott, de most az volt a kérdés, mely közismerteti tantárgynak értelmezhető egy sajátos katolikus nézőpont. Magától értetődő volt az irodalom és a történelem, én azonban a nyelvtant is forszíroztam, kollégáim csodálkozására. De aztán elfogadták, mert hiszen világos, hogy nem pusztán a nyelvtanról meg a helyesírási szabályokról van itt szó, hanem valami sokkal többről. A tantárgy neve egyébként nem is nyelvtan – csak a köznyelv emlegeti így –, hanem magyar nyelv. A szakmai megnevezés és a hétköznapi említés közötti eltérés tulajdonképpen meg is mutatja, miért olyan fontos foglalkozni a nyelvvel, ha a katolikus nevelésről beszélünk.

- Az irodalom tantárgy esetében könnyen belátható, mitől lehet sajátosan katolikus szemléletű egy tankönyv. A történelem tárgynál az egyháztörténeti vonatkozások szintén világosak. De hogyan tekinthetünk katolikus szemmel a nyelvre?

- A zsidó-keresztény kultúra a szó kultúrája. Az Ószövetség népének fontos volt, hogy szavakban fogalmazza meg és a megannyi technikai nehézséggel dacolva írásban rögzítse, amit Isten üzeneteként őriz a szívében. A Szentírás: írás. A kinyilatkoztatás szavak és mondatok sora a tízparancsolattól kezdve az evangéliumokon át az élő Egyház által őrzött hithagyományig. Nem szobrok, piramisok vagy Stonehenge-szerű varázsalakzatok üzenete, hanem a nyelv eszközeivel nemzedékre hagyományozódó tanítás. Ez már önmagában szakrálissá teszi a nyelvet, hiszen azt mutatja: nemcsak az ember és ember köztő kapcsolatban játszik kulcsszerepet, hanem a Teremtő által is akart és használt eszköz. Amikor a Máté-evangéliumban azt olvassuk: „Ahhol

Átmenthető a szó kultúrája

Valaczka András az új katolikus nyelvtankönyvről

ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közötök”, akkor is nyelvi kérdéssel szembenünk, hiszen a nyelv segítsével vagyunk együtt, beszélünk, beszélgetünk, ez von minket egybe, ez segít eljutni lélektől lélekgig. Sőt, már „az én nevemben” kifejezes is a nyelvet hozza elénk. Jézus neve, a Jézus szó már önmagában is a transzcendens megidézése. Az apostolok Jézus nevével gyógyítanak: egy névvel, egy szóval. Hogyan lenne szakrális a nyelv?

- Egy tankönyv esetében azonban gyakorlatiasabb, hétköznapibb szempontokra is gondolnánk: képességfejlesztés, ismeretek, kompetenciák, érettségi.

- Igen, de valójában megtévesztő a szent és a profán ilyenfajta éles megkülönböztetése. Isten szólt, úgy teremtett. Azután pedig „láttá, hogy nagyon jó minden, amit alkotott” – olvashatjuk a teremtéstörténetben. A mi életünkben, a leghétköznapibb helyzetekben is sok másnak azon, hogy mit mondunk és hogyan: minden szót választunk, melyik nyelvi regiszterünket szólaltatjuk meg például egy konfliktusban. Fontos szerepe van a nyelvnek a másik emberhez vezető út bejárása során is, a szerelemben, a barátságban, az együtt munkálkodás közben. Ludwig Wittgensteinről ered a gondolat, amit azután John Langshaw Austin dolgozott ki beszéda-elméletében: a megszólalásunk sokszor már magában is tett, cselekvés. Egy szóval olykor nagyobbat üthetünk, mint egy furkósbottal. Az Egyház is nagyon jól tudja ezt: „gondolattal, szóval, cselekedettel”. Nincs ebben semmi újdonság, csak valahogy elfelejtettük ezeket az ismereteket, és sok múlhat azon, ha a tanár és a tankönyv újra a fókuszba állítja minden.

- Az ilyen alapvető tudás is elfelejtethető?

- Olyan sok minden elfelejtett már az emberiség! Márquez Száz év magány című regényében ezért írják fel maguknak a macondóiak egy nagy táblára emlékezettelől: „Van Isten.” A Halotti beszéd és könyörgés is így fogalmaz több mint nyolcasz évvel ezelőtt: hallotta holtát teremtő Istenről, de feledé. A mai ember lasacsán egészben megfelelkezik a szó szakralitásáról; a szó helye tolu a kép. Gondolunk csak a horlapokra, a filmekre, a hirdetőablakra: ma már minden képpel fejezünk ki, a szó szinte haladókkal. Fuldokol a képzőnben.

- Képkultusz és képrombolás hullámása minden jelen volt az egyháztörténelemben is.

- Igen, egész történelünk ilyen hullámást mutat. Ott van az őskorban a lascaux-i, az altamirai barlangfestmények csodája. Fellini a Róma című filmjében gyönyörűen mutatja meg a metróépítés során egyeszerre csak előbukkanó ókori falfestmények tündökölő varázsat, ami egy csapásra elenyészik a beáramló levegő pusztításától. Gondolhatunk az ikonok virágkorára, Tarkovszkij Rubljov-filmjére is. A kora középkorban ugyanakkor teljesen elfelejtettek képen ábrázolni dolgozat. Kenneth Clark művészettörténész rámutat, milyen gyermekien primitív módon jelenítették meg akkoriban az embert. Sokat mondó, hogy oda kellett írni a kép alá: „imago hominis”, máskülönben fel sem ismerték volna, mit is ábrázol. Ma ennek az ellenkezőjét tapasztaljuk. Emotikonokkal üzenjük meg érzéseinket, leüti a sakktábláról az eidosz a logoszt, ugyanakkor primitivizálja is az üzenetet.

- Másfelől viszont a fotók, a filmek művészeti magasságokba is emelhetnek.

- A képpel természetesen eredően nincs semmi baj, erre is mondhatjuk, „nagyon jó minden, amit alkotott”. A gond inkább az, hogy a technika dönti el helyettünk, miből mennyit fogyasztunk. A protestáns gondolat, a sola Scriptura, vagyis az, hogy egyedül a Szentírás vezesse az embert Istenhez, aligha juthatott volna uralomra a maga idejében, hanincs Gutenberg találmánya, a nyomdagép. A könyvnyomtatás nélküli nem kerülhetett volna a hírek kezébe a Biblia. S miért nem nyomasztott minket a kép uralma ötven évevel ezelőtt? Mert akkor még nem létezett az érintőképernyő, nem volt ismert a digitális képtovábbítás technikája. Ma azonban a technika leuralja az emberi szellemet. Ugyanúgy, ahogy például a táplálkozásunkat is. A túlfinomított élelmiszerök a technika kétes ajándékai számunkra. Bele is betegszünk a fogyasztásukba.

- Az újabb nemzedékek mobilfügősége, internetfüggősége ma már vitathatatlan tény. De mit tud kezdeni ezzel az iskola, a tankönyv, a tanár?

- Világrendeket nem nagyon lehet megfordítani, tulajdonképpen erről szól Tolsztoj műve is, a Haború és béke. Az individualizmus dagálya idején a napleonok minden győzni fognak, a patriarchális Kutuzov nemigen tehet más, mint hogy visszavonul. Erről beszél Madách is: „Nem a kakas szavára kezd virradni, / De a kakas kiált, merthogy virrad.” Ugyanakkor Kutuzov azért végül mégiscsak győzni tud. Van mozgásunk. Átmenthető a szó kultúrája, de tudatosítanunk kell, hogy ezzel most több a dolgunk, mint korábban. Manapság nagyobb küzdeményre vonni a diákokat az olvasásra. Tudatosan kell fejlesztenünk a szövegértésüket, ami a korábbi nemzedékekkel láthatják a meccset, nem kellenek szavak az események leírásához. A tankönyvünk megoldásokat kínál a kép és a szó mai viszonyának problémájára is. Érdemes kihasználni a képek napjainkban tapasztalható felhajtóerejét. Motiválunk velük! Ezért

van teljesen a tankönyv infografikákkal. Meg kell mutatnunk a fiataloknak, milyen átájáró vezet a képtől a szövegig és a szövegtől a képig. Ha úgy felül a tanuló, hogy a képen látottak alapján önti szavakba a tudnivalót, akkor rutinosabban fog közlekedni ebben az átájáróban. Es forrásból is igaz: ha flowchartot kér tőle a feladat, ha gondolattérképen kell összefoglalnia, amit a szövegből megérthet, akkor a szövegtől a képhez vezető út bejárását gyakorolja. Így végül mindenki irányban jól mozog majd: a szöveget tudja vizualizálni, a képet pedig textualizálni. Ez ma kulcsfontosságú, ha pedagógiáról beszélünk.

- Mekkora a tanár szabadsága a magyar nyelv tantárgy tanításában? A jövőben nem lesz elvárás, hogy a diákok meg tudják különböztetni egymástól a tekintet- és a körülmenyhatározót?

- A tanterek kevés szabadságot hagynak, az érettségin pedig számat kell adni az előírt ismeretekről. De a magyar nyelv esetében nemigen vitatja a szakma, hogy ezek a tartalmak valóban szükségesek. Tekintet-határozó, körülmenyhatározó, kilencféle névmás, megannyi szófaj: ha ezekre mint taxatív kategóriákról tekintünk, valóban értelmetlennek tűnnek. Ám ha az anyanyelvünk világos logikáját keressük bennük, ha az intellektus megkülönböztető képességet fejlesztjük általuk, ha rácso-dálkozunk arra, hogy miként teremti meg a közösséggel a szolgáltató új, metaforikus képeit az unalmasnak hitt grammatika különféle rejtegett össze-

függéseinek segítségével, vagy hogyan alkot szimbólumot a filmnyelv egy-egy beállítással, akkor a diákok megérthetik, hogy minden a saját szelleme működésük leképezése.

- Mi maradjon el a tantárgy tanítása során, és mit érdemes megtartani? Milyen grammatai ismeretek segíthetik például egy-egy idegen nyelv nyelvtani rendszerének megértését?

- mindenéppen el kell hagyni a definíciók felmondatását, a nyelvi elemek listázását, öncélú felsorolatását. A dolgok megértése és átlátása viszont annál fontosabb. Nagyon érdekes például, hogy milyen sokszor veszik át egymástól a feladatot a nyelvi elemek. A névmás minden egy névszónak a mása, az „ő” egy személynév helyett áll. A metaforikus jelentések pedig megkímélnek mincket attól, hogy sok-sok új szót kelljen alkotnunk, mondjuk az optimális egérre, a partjelzőre, a rácossal kezetre. Ha a diákok megérthetik ezeket a helyettesítő funkciókat, az az idegennyelv-tanulásban is a hasznukra válik.

- Mi a tanár szerepe a tanítás, a tanulás folyamatában?

- Bármilyen áll a tantervben, a pedagógus teszi előré a tananyagot,ő határozza meg a hangsúlyokat. A tanár a legfontosabb, minden más mellék hozzá képest. Ő tudja dinamizálni a munkát, elsősorban tőle függ, hogy kedvvel vagy unottan mennek-e be az órára a diákok. Ahogy Jenőnits tanár úr mondta a Magyar Kurírnak adott minápi interjújában: „Nagyon fontos és kiemelt helye van a pedagógusnak az életben, minden anyagi, szakmai és társadalmi megbecsülést megérdemel.” A tankönyv csupán eszköz a kezében, olyan, mint az orvosnak a CT- vagy az MR-készülék. Fontos, hogy nagy szabadságot hagyunk számára: ő látja a helyi viszonyokat, ő ismeri a saját csoporthját. Es az is fontos, hogy a tankönyv ne nehezítse tovább az amúgy is túlerhelt és kizsigerelt pedagógus életét, hanem inkább könnyítsen rajta. Ahol csak lehet, kínáljon gyors és hatékony megoldásokat, helyette is dolgozó, algoritmusszerűen működő folyamatokat.

- Mikor tölti be jól a szerepét a tanár?

- A folyamatokat neki kell irányítania. És a 21. század egyre inkább ezeket a folyamatokat a tanártól. A hangsúlyok ma szükségképpen előfordulnak, hiszen a pusztá ismeretek ezer helyről elérhetők az online térben is. A pedagógus mégis nélkülözhetetlen marad, miközben a tanításról fokról fokra átkerül a hangsúly a tanulásra. Ma drámai gyorsasággal meg végbe ez a változás, ha nem is feltétlenül vesszük észre. Nem tanítani kell, hanem a tanulás folyamatát irányítani, menedzselni – ez napról napra parancsolóból összefüggéssé válik. A diákok tudása akkor lesz jó, ha maga épít fel. Ez azonban nem teszi mellékszerelővé a tanárt. Sőt, ehhez kell csak igazán jó pedagógusnak lenni. Olyannak, aki nemcsak a gregorián definícióját tudják a gyerekek, hanem arra is képesek, hogy gregoriánt énekeljenek. És nemcsak az alárendelő összetett mondat mibenlétéit ismerik, hanem maguk is többszörösen összetett mondatokban beszélnek. Ez a cél.

HÍREK KÉPEKBEN

• Igazodva az igényekhez, bővíti képzési palettáját a 2023 szeptemberében kezdődő tanévre a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kara. Több olyan képzés is indul ósztól, amely levelezős munkarendben teljesíthető, de a nappali tagozat is tartalmaz újdonságokat.

• A Házas Hétvége lelkiségi mozgalom a Pécsi Egyházmegye két településén tart jeges hétvégét 2023 tavaszán. Máriagyűdön március 17.-19. között, Magyarszékén május 26.-28. között várják azokat a jegespárokat, akik komolyan gondolják a másik melletti elköteleződésüket, és hisznak abban, hogy a házasság egy életre szóló szeretetkötélét. További részletek, illetve az egyes alkalmakra jelentkezni a <https://jegyeshetvege.hu/#kovetkezo-hetvege> címen lehet.

• Sárközi Ákos az egyik legnépszerűbb hazai séf pompás lakomát készített a Szent Péter és Pál Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ debrecenjűsai lakásotthonában lakó gyerekeknek. A Master Good céggel, illetve a Bárány családdal adományozás révén került kapcsolatba a jelenleg tíz gyermekről gondoskodó lakásotthon, hiszen Magyarország legrégebbi baromfitenyésző vállalata minden évben támogatja adományaival az itt élőket. Sárközi Ákos pedig idén a gyerekeket és nevelőiket is várja Budapestre az egyik éttermébe, a Borkonyhába vagy a Textúrába.

AZ ÉN TEMPLOMOM, A MI TEMPLOMUNK – FOTÓ- ÉS ESSZÉPÁLYÁZAT

A kéthelyi Szentháromság-tempalom

Szeretnénk bemutatni, határon innen és túl, közösségi hítelünk legfontosabb tereit. A templomot, ahol várunk járnak, amit a maguknak éreznek, és amelyben nemcsak egy épületet látunk, hanem találkozási helyet Istennel és egymással. Ezzel a szándékkal indított pályázatunk egy újabb pályaművét adjuk most közre. A kéthelyi Szentháromság-tempomról Horváth Hajnal-ka írt nekünk.

Soraimat Édesanyám, Simon Magdolna emlékének ajánlom, aki Simon György és Farkas Margit római katolikus szülők gyermekeként 1941. június 7-én született Kéthelyen. Nagyapám testvérei – Simon István és Simon Teréz – másnap megkeresztlegették a kéthelyi templomban, amely családunk további hitéletének is színtere volt.

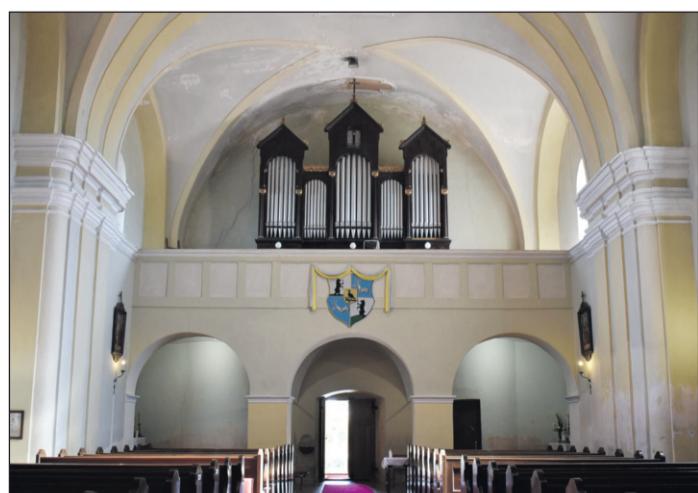
A kéthelyi templomot mai formájában a kéthelyi birodalomi gróf Hunyadi család építette a Szentháromság tiszteletére 1739-ben, barokk stílusban. A templom 1750-ben készült el, és a pünkösd utáni hatodik vasárnapon szentelte fel Padányi Biró Márton püspök. A jelenlegi templom közvetlen elődje 1715-ben épült Zsankóházi Zsankó Miklós akkori földesúr költségén, Szent Kozma és Damján várban tiszteletére. Ez a korábbi templom képezi a mostani nagytemplom keleti keresz-

hajóját, és az oltár most is a vértanú testvérpár tiszteletével tanúskodik.

Ez a templom volt a helyszíne Édesanyám elsőáldozásának, majd 1957. április 28-án a bérmlásának. Itt kötötte a házasságát Édesapámmal, Horváth Jánossal 1961. május 28-án, és itt kaptak áldást ötvenkét 52 évig tartó közös életútjukra.

Gyermekekrem éveire szívesen emlékszem vissza. A nagyszüleimnél eltöltött időnek elengedhetetlen része volt a vasárnapi szentmizse. Testünk-lelkünk ünnepére öltözött, az orgona zenéje, a kántor hangja csodálattal töltötte el a szívünket. Nővérem, Horváth Gyöngyi Kéthelyen él a családjával. Én tartottam keresztvíz alá a második gyermekét. Unokaöcsém, Hermannics László itt részesült elsőáldozásban és bérmlásban.

2022. március 23-án Németh József atya tartotta Édes-

anyám gyászmisjét, amelyre előtte vasárnap nővérem és unokánővrem társaságában készültünk fel: gyöntünk és áldoztunk. Gyászidőszakom első fél évében két alkalommal visszatértünk a szentmísekre találkozni az Úr Jézus Krisztussal, pünkösd ünnepe alkalmából és anyai nagyszüleim lelke üdvéért misét ajánlottunk fel.

Templomunk előtt haladok el a munkahelyemre és hazaféle menet. Tornya és órája biztos pontként szolgál érkezéskor, távozáskor egyaránt. Amikor dédszüleim, nagyszüleim és szüleim sírjánál fogászkodom – a kéthelyi temetőben van örök nyugalmuk –, a felcsendülő harangszó a családunk szép és szomorú vallással emlékeit juttatja eszembe.

„Hallatlan indiszkreció”

Schönborn bíboros Gänswein érsek XVI. Benedekről szóló könyvéről

Christoph Schönborn bíboros megerősítette, a konklávé előtt valóban arra biztatta Joseph Ratzinger bíboros, hogy fogadja el esetleges pápává választását. Erről Georg Gänswein érsek írt A szintiszta igazság: Életem XVI. Benedek mellett címmel megjelent könyvében. A bécsi érsek figyelmezett is: a személyi titkár kötete hallatlan indiszkreció.

Christoph Schönborn volt az, aki Joseph Ratzingert arra biztatta, hogy megválasztása esetén fogadja el a konklávé döntését. Gänswein érsek egy héttel ezelőtt elsőként olasz nyelven megjelent, *Nient' altro che la Verità* (A szintiszta igazság) című könyvében olvasható „ez a kis leleplezés”.

Schönborn bíboros megerősítette, valóban írt a konklávé előtt egy ilyen tartalmú levelet „arra az esetre, ha” Ratzinger bíborosnak. „Valóban, így volt. Erről azonban eddig szándékosan hallgattam, bár a levél a bíborosok általános ülése idején született, nem a konklávé alatt” – mondta a bécsi érsek.

Christoph Schönborn ugyanakkor elhatárolódott Georg Gänswein könyvétől, „hallatlan indiszkreciót” nevezve azt. Szó szerint így fogalmazott: „Nem találom helyesnek, ha bizalmas dolgokat közzéteszünk, főképp, ha azt egy személyi titkár teszi.”

A La lettera di Schönborn (Schönborn levele) címet kapta a könyvben az a fejezet, melyben leírja XVI. Benedek találkozását

egy német zarandokcsoporttal néhány nappal a megválasztás követően, 2005. április 25-én. Ezen a találkozón XVI. Benedek pápa meglepő nyiltsággal beszélt arról, milyen érzések töltötték el a konklávé alatt: „Amikor a szavazásokat lassan előrevetítették, hogy az én fejem kerül a

szentmisében prédikációm középpontjába az evangéliumból levezetett gondolatot állítottam, melyben az Úr azt mondta Péternek a Genezáreti-tónál: »Kövess engem!« Azt mutattam be, hogyan kapta Karol Wojtyla élete során és újra ezt a felszólítást az Úrtól, és kellett újra és újra sok minden feladni, és kimondani: »Igen, követlek, akkor is, ha oda vezetsz, ahova nem akarok menni.«

Testvérem [Schönborn] ezt írta nekem: Ha az Úr most azt mondandán neked, »Kövess engem«, emlékezz arra, amit prédiált! Ne vond ki magad! Légy engedelmes, ahogy a mennyei hazába tért nagy pápa esetében erre rámutattál! Ez szíven ütött. Az Úr útjai nem kényelmesek, de minket sem a kényelemre teremtettek, hanem nagy dolgok, jó dolgok véghez vitelére.”

Georg Gänswein érsek könyvében arra is kitér, hogy Christoph Schönborn és Joseph Ratzinger tegező viszonyban álltak egymással. Benedek pápa ifjúkori barátával mellett a tanítványi köréből Schönborn egyike volt azon keveseknek, akiknek megadták a megtiszteltetés, hogy tegezhette egykor tanárát – írja Gänswein érsek.

A személyi titkár könyvében egy másik epizódot is leír. Ez egy rövid, de nagyon személyes beszélgetés volt a frissen pápává választott XVI. Benedek és a bécsi érsek között. Christoph Schönborn ennek hitelességét is megerősítette.

Fordította: Trauttwein Éva
Forrás és fotó: Bécsi Főegyházmegye

